

แผนปฏิบัติการ ด้านการพัฒนา อุตสาหกรรม จังหวัดชุมพร

รายปี
พ.ศ. 2570

พัฒนาอุตสาหกรรม
สมัยใหม่

ขับเคลื่อนนวัตกรรม
และเทคโนโลยี

เพิ่มขีดความสามารถ
ในการแข่งขัน

ยกระดับคุณภาพชีวิต
และต่อยอดเศรษฐกิจ

อุตสาหกรรมสีเขียว
อย่างยั่งยืน

อุตสาหกรรมเข้มแข็ง เศรษฐกิจมั่นคง ชุมพรยั่งยืน

คำนำ

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพรมีอำนาจหน้าที่ในการประสาน สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยแร่ กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งประสานติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผน ดำเนินการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ส่งเสริม พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านอุตสาหกรรมให้กับผู้ประกอบการในเขตพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

เพื่อให้ทิศทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมในจังหวัดชุมพรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทที่สามารถเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกปัจจุบัน รวมถึงการวิเคราะห์ปัจจัยทั้งที่เป็นโอกาสและอุปสรรคต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพรจึงจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมระดับจังหวัดชุมพร รายปี พ.ศ. ๒๕๗๐ เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิบัติการและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงอุตสาหกรรม "One MIND อุตสาหกรรมหนึ่งเดียว" ซึ่งเปรียบเสมือนเข็มทิศและพิมพ์เขียวหน้าใหม่ในการริเริ่มอุตสาหกรรมไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน สมดุล และเท่าทันต่ออนาคต แนวคิด "One MIND" คือการหลอมรวมการทำงานของทุกภาคส่วนให้เป็นเนื้อเดียวกัน โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนผ่าน ๔ เสาหลักสำคัญเสาหลักแรกคือ เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ที่เปลี่ยนผ่านโรงงานแบบเดิมไปสู่กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน เสาหลักที่สองคือ ดิจิทัลเชื่อมโยงโลก (Digital & Connectivity) การดึงนวัตกรรม ระบบอัตโนมัติ และเทคโนโลยีอัจฉริยะเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เสาหลักที่สามคือ คุณภาพชีวิต (Quality of Life) ที่มุ่งหวังให้โรงงาน ชุมชน และสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเกื้อกูล ปลอดภัย และไม่สร้างมลพิษ และเสาหลักสุดท้ายคือ การยกระดับเอสเอ็มอี (SME Upgrade) เพื่อติดอาวุธให้ผู้ประกอบการรายย่อยของไทยสามารถเติบโตและก้าวเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าระดับโลก (Global Value Chain) ได้อย่างสง่างาม เพื่อนำไปสู่ “อุตสาหกรรมเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างยั่งยืนคู่กับชุมชน” รวมไปถึงบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาจังหวัดชุมพรที่กำหนดให้ “ชุมพรเมืองน่าอยู่ เศรษฐกิจดีและมีคุณค่า มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตผลทางการเกษตรและช่วยเหลือเกษตรกรให้การแปรรูปผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานที่ดีขึ้น ตรงกับความต้องการของตลาด ยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs การยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการ และภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนด้วย BCG Model การกระจายรายได้สู่ชุมชน และการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างสมดุลและยั่งยืน

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑
ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ	๓
๒.๑ แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ	๓
๒.๒ แผนระดับที่ ๒ ที่เกี่ยวข้อง	๕
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	๕
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	๙
นโยบายรัฐบาล	๑๐
นโยบายกระทรวงอุตสาหกรรม	๑๑
๒.๓ แผนที่เกี่ยวข้อง	๑๓
ส่วนที่ ๓ สารระสำคัญแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร	๑๔
๓.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา ความจำเป็น	๑๔
ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด	๑๔
การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ	๒๕
ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	๒๖
ข้อมูลด้านอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร	๒๗
ข้อมูลการวิเคราะห์สถานะแวดล้อม และศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรม	๓๐
๓.๒ สารระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๗๐	๓๔
ส่วนที่ ๔ ภาคผนวก	๓๘

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๗๐

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๗๐ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นทิศทางในการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดชุมพรให้สอดคล้องกับแนวคิดตามนโยบายรัฐบาล ข้อเสนอการคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายกระทรวงอุตสาหกรรม แผนปฏิบัติการของสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนพัฒนาจังหวัดชุมพร ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ตลอดจนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของจังหวัดชุมพร

ในโลกยุคปัจจุบันที่บริบททางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและพลิกผัน ภาคอุตสาหกรรมไทยจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงโครงสร้างขนาดใหญ่ เพื่อให้สามารถยืนหยัดและแข่งขันได้อย่างแข็งแกร่งในเวทีโลก ด้วยเหตุนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมภายใต้การนำของนายวราวุธ ศิลปอาชา จึงได้ประกาศวิสัยทัศน์ขับเคลื่อนนโยบาย "One MIND อุตสาหกรรมหนึ่งเดียว" ซึ่งเปรียบเสมือนเข็มทิศและพิมพ์เขียวหน้าใหม่ในการรีเซ็ตอุตสาหกรรมไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน สมดุล และเท่าทันต่ออนาคต แนวคิด "One MIND" คือการหลอมรวมการทำงานของทุกภาคส่วนให้เป็นเนื้อเดียวกัน โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนผ่าน ๔ เสาหลักสำคัญเสาหลักแรกคือ เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ที่เปลี่ยนผ่านโรงงานแบบเดิมไปสู่กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน เสาหลักที่สองคือ ดิจิทัลเชื่อมโยงโลก (Digital & Connectivity) การดึงนวัตกรรม ระบบอัตโนมัติ และเทคโนโลยีอัจฉริยะเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เสาหลักที่สามคือ คุณภาพชีวิต (Quality of Life) ที่มุ่งหวังให้โรงงาน ชุมชน และสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเกื้อกูลปลอดภัย และไม่สร้างมลพิษ และเสาหลักสุดท้ายคือ การยกระดับเอสเอ็มอี (SME Upgrade) เพื่อติดอาวุธให้ผู้ประกอบการรายย่อยของไทยสามารถเติบโตและก้าวเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าระดับโลก (Global Value Chain) ได้อย่างสง่างามเพื่อนำพานโยบายนี้ไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม

กระทรวงอุตสาหกรรมยังได้เดินหน้าสตาร์ท "๕ New Engine" หรือ ๕ เครื่องยนต์ขับเคลื่อนใหม่ โดยร่วมมือกับธนาคารโลก (World Bank) ในการเตรียมจัดตั้งกองทุนเพื่อดึงดูดเม็ดเงินลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายแห่งอนาคต ประกอบด้วย เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI), ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) แบบครบวงจร, อุตสาหกรรมต้นน้ำอย่างชิปและเซมิคอนดักเตอร์, พลังงานสะอาด และเทคโนโลยีชีวภาพขั้นสูง นอกจากนี้เป้าหมายด้านเทคโนโลยีแล้ว นโยบายนี้ยังให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบราชการเพื่อความรวดเร็ว โดยมีการตั้งเป้าหมายเชิงรุกในการ อนุมัติและอนุญาตการตั้งโรงงานให้เบ็ดเสร็จภายใน ๑ เดือน เพื่อลดอุปสรรคและดึงดูดใจนักลงทุนต่างชาติ ควบคู่ไปกับการเร่งพัฒนา "นิคมอุตสาหกรรมอัจฉริยะ" ทั่วประเทศโดยสรุปแล้ว นโยบายอุตสาหกรรมของ นายวราวุธ ศิลปอาชา ไม่ได้มองเพียงแค่ตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจหรือผลกำไรของโรงงานเท่านั้น แต่เป็นนโยบายที่มุ่งสร้าง "อุตสาหกรรมที่เปี่ยมด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม" เป็นฟันเฟืองที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย ควบคู่ไปกับการปกป้องประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมไฮเทคและสีเขียวของภูมิภาคอย่างแท้จริง เพื่อนำไปสู่ "อุตสาหกรรมเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างยั่งยืนคู่กับชุมชน" เพื่อผลักดันให้ภาคการผลิตมีความสมดุล มั่นคงและยั่งยืน ผลักดันการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมไทยสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ โดยการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับ

ศักยภาพพื้นฐานของประเทศ โดยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ ก่อให้เกิดการเพิ่มผลิตภาพ มูลค่า และมาตรฐาน รวมถึงพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้มีความเข้มแข็ง และแข่งขันได้ในเวทีโลก พัฒนาระบบสนับสนุน ไปจนถึงปัญหาด้านภาพลักษณ์ที่ไม่ดีของภาคอุตสาหกรรมต่อ ประชาชน โดย “ปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเข้าสู่วิถีใหม่” ตัดปีกภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมให้มีขีด ความสามารถในการแข่งขันที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรม เทคโนโลยี และข้อตกลง/กติกาใหม่ของโลก พร้อมกับการผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของ “ชุมชนรักโรงงาน โรงงานรัก ชุมชน และสร้างการกระจายรายได้สู่ชุมชน” เพื่อให้อุตสาหกรรมอยู่คู่กับสังคม/ชุมชนอย่างเป็นมิตรและ ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตอย่างยั่งยืน ด้วยกรอบความคิดและทิศทางการทำงาน MIND กล่าวคือ การ ปรับอุตสาหกรรมเข้าสู่วิถีใหม่ โดยให้ความสำคัญในการยกระดับทุกองค์ประกอบของภาคอุตสาหกรรม ควบคู่ กับการสร้างความเข้มแข็งและกระจายรายได้สู่ชุมชนด้วย ‘หัว’ และ ‘ใจ’ ของคนกระทรวงอุตสาหกรรม โดย กำหนดภารกิจหลักพื้นฐานกระทรวงเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างสมดุลและยั่งยืน

จังหวัดชุมพรกำหนดเป้าหมายการพัฒนา : ชุมพรเมืองน่าอยู่ เศรษฐกิจดีและมีคุณค่า มุ่งสู่ การพัฒนาที่ยั่งยืน จุดเน้นในการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมของจังหวัด มุ่งเน้นการพัฒนาและส่งเสริม อุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตผลทางการเกษตรและช่วยเหลือเกษตรกรให้การแปรรูป ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานที่ดีขึ้น ตรงกับความต้องการของตลาด การส่งเสริมการเพิ่มรายได้ให้กับผู้ผลิตสินค้า รายย่อยหรือการรวมกลุ่มต่าง ๆ การยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การ สนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs การยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการและ ภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนด้วย BCG Model การกระจายรายได้สู่ชุมชน และการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างสมดุลและยั่งยืน

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพรจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัด ชุมพร พ.ศ. ๒๕๗๐ ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ ปัจจัยภายใน (Internal Factor) เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อนของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัด ชุมพร และการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Factors) เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นโอกาส และอุปสรรคในมิติต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๗๐ ดังนี้

วิสัยทัศน์ “ผลักดันอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เอสเอ็มอีและวิสาหกิจชุมชนสู่อุตสาหกรรมที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

๑. กำกับ ดูแล ส่งเสริมอุตสาหกรรมให้ผู้ประกอบการที่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ตอบโจทย์ไทยและประชาคมโลก
๒. สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในภาคอุตสาหกรรม ก้าวทันอุตสาหกรรม ๔.๐
๓. สร้างขีดความสามารถให้อุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
๔. ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันระหว่างอุตสาหกรรม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน ด้วย BCG Model

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๑

ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรของจังหวัดให้เป็นอุตสาหกรรมเกษตรที่มีมูลค่าสูง

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๒

สร้างเสริมผู้ประกอบการเอสเอ็มอีและวิสาหกิจชุมชนให้มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๓

สนับสนุนการประกอบการอุตสาหกรรมให้ยั่งยืน เป็นมิตรกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมด้วย BCG Model

ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๐๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

๑.๒ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๑ การเกษตรสร้างมูลค่า (เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูป)

๒.๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์)

๒.๓ พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการ (สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด ปรับบทบาทและโอกาสเข้าถึงบริการภาครัฐ)

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

๓.๑ ด้านการเกษตรสร้างมูลค่า ยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและเกษตรแปรรูปขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม มุ่งเน้นเกษตรคุณภาพสูง

๓.๒ ด้านการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ผ่านการสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น การออกแบบด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมให้มีมูลค่าเพิ่ม พัฒนาผู้ประกอบการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่อุปทาน

๓.๓ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สร้างและพัฒนาศักยภาพ ใช้ประโยชน์จากเขตเศรษฐกิจพิเศษให้กับภาคอุตสาหกรรมรองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) ด้วยการพัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ใช้ประโยชน์จากการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษต่อยอดอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง

๒) ยุทธศาสตร์ชาติ ๐๔ ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคทางสังคม

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

๑.๒ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

๒.๒ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาตนเอง และการจัดการตนเอง

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

๓.๑ ส่งเสริมการผลิตแปรรูปสินค้าให้มีอัตลักษณ์ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชน ท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพผ่านกลไกขับเคลื่อน เศรษฐกิจฐานราก นำทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเป็นเครื่องมือทำให้อุตสาหกรรมชุมชนเข้มแข็ง

๓.๒ พัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนให้เข้มแข็ง สนับสนุนการฝึกอบรม การสร้างอาชีพให้ เศรษฐกิจชุมชน เกิดการสร้างโอกาส สร้างรายได้ พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

๓) ยุทธศาสตร์ชาติ ๐๕ ด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไป ได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

๑.๒ ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

๑.๓ ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

๑.๔ ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

๒.๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

๒.๓ พัฒนาพื้นที่เมืองชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็น เมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

๓.๑ สนับสนุนการประกอบการที่เป็นมิตรกับชุมชนและสิ่งแวดล้อม

๓.๒ พัฒนาพื้นที่จังหวัดชุมพรสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

๓.๓ พัฒนาการประกอบกิจการเหมืองแร่ให้มีมาตรฐานมีความปลอดภัยและลด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๓.๔ สนับสนุนผู้ประกอบการให้มีการนำมาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและ อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมด้วย BCG Model

๒.๒ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) ประเด็น ๐๓ การเกษตร มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตร และผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร โดยการให้ความสำคัญกับการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ควบคู่กับการสร้างความมั่นคงทางอาหารและสร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยอาศัยจุดเด่นทั้งเอกลักษณ์และความโดดเด่นของสินค้าเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของไทย พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาในการพัฒนาและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร ตลอดจนการบริหารจัดการระบบนิเวศตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การตลาด การบริโภค รวมถึงด้าน โลจิสติกส์ และการเชื่อมโยงไปยังภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ และกระจายรายได้ให้กับภาคเกษตรของไทย

เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท

- เป้าหมายที่ ๑

ผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

- เป้าหมายที่ ๒

ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท

๑) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรขยายตัว

๒) อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น

(๒.) แผนย่อย ๓.๔ เกษตรแปรรูป

สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณท์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ตลอดจนให้ความสำคัญกับตราสินค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณท์ใหม่ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรรวมทั้ง สนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณท์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณท์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

- เป้าหมายของแผนย่อย

สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณท์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท

อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณท์ขยายตัว

- แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณท์ใหม่ที่มีมูลค่าสูงโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

(๓) แผนย่อย ๓.๑ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์และการสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างความแตกต่างและความโดดเด่น และสร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นทั้งในระดับประเทศและเพื่อการส่งออก

● เป้าหมายของแผนย่อย

สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นขยายตัว

● แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้ารวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

(๔) แผนย่อย ๓.๓ เกษตรชีวภาพ

สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตรเพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผล เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเพื่อการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายชีวภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงพัฒนา

เชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และใช้ฐานการทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสม และส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

- สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพเพิ่มขึ้น/ การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวกับเกษตรชีวภาพเพิ่มขึ้น

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืนซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัชผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนากระบวนการข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ

(๕) ประเด็น ๐๘ ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมยุคใหม่มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ประกอบการ ในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ผ่านการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมในบริบทปัจจุบันที่ต้องสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวหน้า และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนธุรกิจ โดยวางแผนการปรับบทบาทภาครัฐ ให้เสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนา เพื่อผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินและฐานข้อมูล ที่ทันสมัย เสริมสร้างศักยภาพในการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง รูปแบบของธุรกิจใหม่ๆ ในอนาคต

เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย

ผู้ประกอบการในทุกกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

(๖) ประเด็น ๐๙ เขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาค จึงควรผลักดันและส่งเสริมให้ เกิดการลงทุนในประเทศ ส่งเสริมการส่งออกและให้มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิตสินค้าและเป็น ศูนย์กลางในการกระจายสินค้าในภูมิภาค ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และส่งเสริม ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจ พิเศษจึงเป็นการพัฒนาเขตเศรษฐกิจของ ประเทศไทยเพื่อประโยชน์ต่อการส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้สิทธิพิเศษบางประการ ในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การประกอบอุตสาหกรรม การพาณิชย์กรรม การบริการ หรือกิจการอื่นใด ที่เป็นประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศ เพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ และยกระดับรายได้ของ ประชากรในประเทศ โดยพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ เพื่อให้เศรษฐกิจ และการค้าในพื้นที่มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งยัง ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาค และสร้างรายได้ให้กับประชาชนในแต่ละพื้นที่

เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย

- การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ
- การลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

- สัดส่วนอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ (เฉลี่ยร้อยละ) ไม่น้อยกว่า ๕
- มูลค่าการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ไม่น้อยกว่า ๑๕๐,๐๐๐ (ล้านบาท ภายในปี ๒๕๗๐ /๒๕๗๕/ ๒๕๘๐)

(๗) ประเด็น ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก มีเป้าหมายในการพัฒนาเพื่อให้รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจาย และอย่างต่อเนื่องผ่านการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับชุมชนท้องถิ่น ให้มีความเข้มแข็งมีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดการยกระดับ มาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน ในชุมชนให้ดีขึ้นโดยทุกคนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย

- รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อย เพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

- ดัชนีความยากจนหลายมิติของกลุ่มเป้าหมายในระบบบริหารจัดการข้อมูลพัฒนาคนแบบชี้เป้ามีมิติด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ลดลงไม่น้อยกว่า ๕ (ร้อยละต่อปี)

(๘) ประเด็น ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน มีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์คุ้มครอง พื้นฟูและสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเลให้อุดมสมบูรณ์และมีคุณภาพเหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภคที่คำนึงถึงศักยภาพการฟื้นฟูของระบบนิเวศ สามารถเป็นแหล่งของปัจจัยการผลิตและพลังงานได้อย่างยั่งยืนตลอดจนส่งเสริมให้คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่พึงประสงค์ส่งเสริมให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีแนวทางการพัฒนา อาทิ ส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในและนอกถิ่นกำเนิดให้เกิดระบบนิเวศที่สมดุลเพื่อลดการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามชนิดพันธุ์ถิ่นที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศ รวมทั้งการลดความขัดแย้งระหว่างสัตว์ป่าประชาชนและชุมชนผ่านการสร้างระบบฐานข้อมูลธนาคารพันธุ์กรรม พัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งในเขตเมืองและชุมชน ส่งเสริมการลงทุนและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การผลิตและการบริโภคไปสู่การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการสร้าง การเติบโตของประเทศจากกิจกรรมทางทะเลที่หลากหลาย ควบคู่ไปกับการดูแลฐานทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งทั้งหมด ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยให้ประเทศไทย สามารถร่วมมือกับนานาชาติในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อการเติบโตทาง เศรษฐกิจเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วน สามารถลดความเสี่ยงและมีความพร้อมที่จะรับมือกับผลกระทบจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเกิดความสูญเสียน้อยที่สุดการบริหารจัดการมลพิษทั้งระบบ จัดการ มลพิษที่แหล่งกำเนิด โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ก่อมลพิษ พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการผลิตเพื่อ กำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและ ธรรมภิบาล

เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย

- สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

- ความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก น้อยกว่า ๔๐ (อันดับภายในปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/ ๒๕๘๐)

๒.๒.๓ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑) เป้าหมายหลัก

เพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน”
หรือ “Hi-Value and Sustainable Thailand”

๒) องค์ประกอบ

๒.๑ หลัก

เพื่อเป็นแผนระยะทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาที่ภาคอุตสาหกรรมควรให้ ความสำคัญและมุ่งดำเนินการในระยะ ๕ ปี โดยคำนึงถึงพลวัตและเชื่อมโยงการพัฒนาที่เผชิญอยู่

๑.๒ รอง

เพื่อเชื่อมโยง (Connectivity) กับประเทศต่าง ๆ ทั้งในระบบอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทและสร้างสรรค์ในด้าน การค้า การบริการ และการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก

หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

เป้าหมายที่ ๑ : มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น

เป้าหมายที่ ๒ : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคง อาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร

เป้าหมายที่ ๓ : เพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูก้าวการการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

เป้าหมายที่ ๑ : ไทยเป็นประตูก้าวการการลงทุนในภูมิภาค

เป้าหมายที่ ๒ : ไทยเป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค

เป้าหมายที่ ๓ : ไทยเป็นประตูและทางเชื่อมโครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

เป้าหมายที่ ๑ : วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้

เป้าหมายที่ ๒ : วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถยกระดับและปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่

เป้าหมายที่ ๓ : วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

เป้าหมายที่ ๑ : การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียน และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่ ๓ : การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

๒.๒.๔ นโยบายรัฐบาล

คำแถลงนโยบายด้านอุตสาหกรรมของรัฐบาล นายอนุทิน ชาญวีรกูล (อนุทิน ๒) ที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๙ มุ่งเน้นยุทธศาสตร์ "ด้านเศรษฐกิจมหภาค การลงทุน และอุตสาหกรรมแห่งอนาคต" เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้แข่งขันได้และเติบโตอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์หลัก: ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทย ยกกระดับภาคอุตสาหกรรมสู่ "เครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่" ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ดิจิทัล และความยั่งยืน

๑. การส่งเสริมอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-Curve)

- อุตสาหกรรมดิจิทัลและ AI: ส่งเสริมการลงทุนตลอดห่วงโซ่อุปทาน มุ่งเน้นการจัดตั้งศูนย์ข้อมูล (Data Center) และบริการคลาวด์ (Cloud Service)

- เทคโนโลยีขั้นสูง: พัฒนาระบบการผลิตเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) และวางรากฐานเทคโนโลยีเชิงลึก (Deep Tech)

- อุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต: เร่งรัดการลงทุนและพัฒนาฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ครบวงจร

- การแพทย์และสุขภาพ: ต่อยอดอุตสาหกรรมทางการแพทย์สมัยใหม่ และศูนย์กลางการบริการชีวการแพทย์

๒. การปรับระบบส่งเสริมการลงทุนและกลไกเชิงรุก

- Thailand Fast Pass: เร่งรัดการอนุมัติและการลงทุนภาคอุตสาหกรรมที่ค้างท่อมูลค่ากว่า ๔.๘ แสนล้านบาท ปลอดภัยอุปสรรคทางกฎหมาย

- ดึงดูดทุนข้ามชาติ: จูงใจให้บริษัทชั้นนำเข้ามาจัดตั้งสำนักงานใหญ่ (Regional Headquarters) ในไทย ควบคู่กับการผลักดันประเทศเข้าเป็นสมาชิก OECD ภายในปี ๒๕๗๑

- ระบบร่วมทุน (Joint Venture): กำหนดให้ต่างชาติร่วมทุนกับบริษัทไทย และสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้ชิ้นส่วน วัตถุดิบ และแรงงานในประเทศเป็นหลัก (Local Content)

๓. การเปลี่ยนผ่านสู่อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)

- เป้าหมาย Net Zero: ขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรมมุ่งสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ภายในปี ๒๕๙๓

- พลังงานสะอาด: สนับสนุนการใช้ระบบโซลาร์เซลล์ ระบบไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) และพลังงานหมุนเวียนในโรงงานเพื่อลดต้นทุนระยะยาว

- เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy): ผลักดันโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว เช่น ยกระดับอุตสาหกรรมเหล็กสู่ระบบเตาหลอมไฟฟ้า (EAF) ปรับปรุงกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔. การเชื่อมโยงและสนับสนุนอุตสาหกรรมฐานราก (SMEs)

- ห่วงโซ่คุณค่าอาหาร: ผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป มุ่งสู่ "ศูนย์กลางความมั่นคงทางอาหารของโลก"

- ดึงดูดคนตัวเล็ก: เชื่อมโยงสิทธิประโยชน์และการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากอุตสาหกรรมขนาดใหญ่สู่ผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างงานและกระจายรายได้อย่างทั่วถึง

๕. บทบาทภาครัฐและทุนมนุษย์

- ภาครัฐผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator): ปรับลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ปฏิรูปกฎระเบียบที่บั่นทอนศักยภาพการแข่งขัน และเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัล ๑๐๐%

- การพัฒนาทักษะ (Upskill / Reskill): พัฒนาและติดอาวุธทักษะแรงงานภาคอุตสาหกรรมให้มีความเชี่ยวชาญด้าน AI และเทคโนโลยีดิจิทัลขั้นสูง เพื่อรองรับตำแหน่งงานมูลค่าสูง

๒.๒.๕ นโยบายกระทรวงอุตสาหกรรม

นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม นายวราวุธ ศิลปะอาชา ใช้หลักการและกลไกการบริหารจัดการ ๔ เสาหลัก (๔ Pillars)

๑. หลักการบริหารกระทรวงอุตสาหกรรม

"อุตสาหกรรมหนึ่งเดียว" (One MIND): บูรณาการทุกกรมและส่วนราชการในสังกัดให้ทำงานร่วมกันอย่างมีเอกภาพ ทั้งด้านการสื่อสาร การบริหารจัดการ และการขับเคลื่อนนโยบาย โดยมุ่งเน้นการใช้ฐานข้อมูลร่วมกัน และแบ่งปันทรัพยากร (งบประมาณและบุคลากร) ร่วมกันเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด

๒. การบริหารจัดการ ๔ เสาหลัก (4 Pillars)

๑) การรับฟังเสียงประชาชน (People Engagement): รับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อเร่งแก้ไขความเดือดร้อน เปิด "ช่องทางเดียว" (Single Channel) เพื่อความสะดวก รวดเร็ว พร้อมระบบติดตามผล และจัดทำรายงานสรุปการร้องเรียนประจำทุกเดือน

๒) การปรับกระบวนการและกฎหมาย (Legal Reform / ราชการทันใจ):

- เป้าหมาย: เพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส ลดต้นทุนและระยะเวลาในการทำงานของประชาชนและผู้ประกอบการ มุ่งเป้าตามมาตรฐาน OECD

- การดำเนินงาน: ปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุน เช่น การพิจารณา ร่าง พ.ร.บ.กากอุตสาหกรรม และ ร่าง พ.ร.บ.โรงงานฉบับใหม่, ปรับปรุงระเบียบรองรับโครงการ EEC และแก้ไขกฎหมายการจัดการกากขยะและสิ่งแวดล้อมรอบโรงงาน

- กลไก: ตั้งคณะทำงานกฎหมายประชุมทุกสัปดาห์ และรายงานความก้าวหน้าต่อรัฐมนตรีและที่ประชุมผู้บริหารทุกเดือน

๓) การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล (Policy Execution): ขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเป้าหมายแห่งอนาคตและอุตสาหกรรมยุคใหม่

๔) ความมุ่งมั่นของรัฐมนตรี (Minister's Passion): บูรณาการมิติการพัฒนาเทคโนโลยี และความยั่งยืน

๓. การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเป้าหมาย (สอดรับนโยบายรัฐบาล)

- อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง: แปรรูปผลผลิตราคาต่ำ (ข้าว, ยางพารา, มันสำปะหลัง, ปาล์มน้ำมัน, ผลไม้, สมุนไพร) ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง

- อุตสาหกรรมอาหารอัจฉริยะ: ผลักดันไทยเป็นศูนย์กลางอาหารแห่งอนาคตของเอเชีย (Functional Food, Medical Food, Protein-based Food, อาหารผู้สูงอายุ, Recovery Drink)

- อุตสาหกรรมสมุนไพรและสุขภาพ: ยกระดับเป็นอุตสาหกรรมสร้างสรรค์มูลค่าสูง ตอบโจทย์สุขภาพโลก (Nutraceutical, ยาสมุนไพร, เครื่องสำอางสมุนไพร, อาหารเสริม, สินค้า Wellness, การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์)

- อุตสาหกรรมหัตถกรรมอัจฉริยะ: ยกระดับอุตสาหกรรมพื้นบ้าน (ผ้าไหม, ผ้าอ้อมคราม, ผ้าฝ้าย, ผ้ามัดหมี่, ผ้ายกดอก) สู่อินเตอร์ด้วยการปรับปรุงเครื่องจักร การออกแบบ และการสร้างแบรนด์

- อุตสาหกรรมไฮเทค ดิจิทัล และ AI: เชื่อมโยงเศรษฐกิจไทยกับโลก เน้นลงทุนใน Data Center, Semiconductor, Cloud และ Digital Services

๔. Passion ของรัฐมนตรี ๔ เรื่องสำคัญ

๑) Climate Change (มิติสิ่งแวดล้อม): มุ่งสู่อุตสาหกรรมสีเขียวและพลังงานสะอาด ส่งเสริมโซลาร์รูฟท็อปชุมชน, EV Ecosystem (เน้นมอเตอร์ไซค์ไฟฟ้า), Battery Storage, Smart Grid และเครื่องมือใหม่อย่าง "สมุดพกคาร์บอน" ของโรงงาน ควบคุมมลพิษผ่านระบบ CEMS ตรวจวัดจากปล่องแบบเรียลไทม์ และพัฒนาตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตรองรับมาตรการ CBAM

๒) Demographic Change (มิติสังคม): ขับเคลื่อน "อุตสาหกรรมเพื่อคนสูงวัยและคนพิการ" สนับสนุนการจ้างงานผู้สูงอายุและคนพิการในโรงงาน ผลิตสินค้าเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ และดึงกลุ่มเปราะบางเข้าสู่ Supply Chain ของภาค SME

๓) Global Connectivity (มิติต่างประเทศ): ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศที่พร้อมถ่ายทอดเทคโนโลยี ยกระดับสินค้าไทยเข้าสู่ Global Value Chain เช่น แปรรูปยางพาราสู่ยางแท่งมาตรฐาน (STR) เพื่อส่งออก และส่งเสริมไทยไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน (เช่น โรงไฟฟ้า, อาหารสุขภาพ)

๔) Continuity and Development (มิติการพัฒนา): สืบสานงานอดีตรัฐมนตรี (นายบรรหาร ศิลปอาชา) โดยต่อยอดจาก ESB สู่ EEC พัฒนาอุตสาหกรรมใหม่อย่าง Battery Storage, Smart Grid ตลอดจนระบบสาธารณสุขปโภคน้ำ ไฟฟ้า และการจัดการขยะ

๕. กลไกและแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย

๑) ตั้งคณะกรรมการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมไทย (National Industrial Transformation Committee): ร่วมมือระหว่างกระทรวงอุตสาหกรรม, สศช., BOI และกระทรวงการคลัง

๒) ผลักดันกองทุนเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมไทย (Industrial Transformation Fund): ดึงภาครัฐ เอกชน และประชาชนร่วมลงทุนเพื่อใช้ใน ๖ ด้านสำคัญ:

- ปรับปรุงอุตสาหกรรมให้ทันสมัย
- ยกระดับเทคโนโลยีเครื่องจักร
- ให้อุดหนุนการสร้างนวัตกรรม
- พัฒนาทักษะแรงงาน (Reskill / Upskill)
- สร้างเครือข่ายการตลาดและการสร้างแบรนด์ไทยในตลาดโลก
- พัฒนามาตรการความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security)

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง

- แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกระทรวงอุตสาหกรรม/สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

- แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2570 ของกระทรวงอุตสาหกรรม/สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

- แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2562 - 2580) โดยกระทรวงอุตสาหกรรม

- แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 -2570) โดย สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

- โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. 2561-2570 โดย สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

- ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565 – 2569 โดย คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.)

- แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศปี พ.ศ. 2564 - 2573 สาขากระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์รวมถึงน้ำเสียอุตสาหกรรม โดย กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ส่วนที่ ๓ สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๗๐

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๓ มาตรา ๙ ระบุว่า “การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐฯ ส่วนราชการก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้ล่วงหน้า โดยต้องมีรายละเอียดขั้นตอน ระยะเวลา และงบประมาณที่ต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน” มาตรา ๑๖ ระบุว่า “ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ โดยจัดทำเป็นแผนสี่ปีซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนการบริหารแผ่นดิน โดยระบุในแต่ละปีงบประมาณให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายและทรัพยากรอื่นที่จะต้องใช้นเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพรจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๗๐ ตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนทั้ง ๓ ระดับ และรองรับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดชุมพรตามบริบทของจังหวัดชุมพร ที่มุ่งพัฒนาให้ “ชุมพรเมืองน่าอยู่ เศรษฐกิจดีมีคุณค่า มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ด้วยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์คุณค่าจากฐานการเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การบริการและการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน พร้อมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงอันดามัน อ่าวไทย และสู่ภาคใต้ และพัฒนาระบบการบริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มการเข้าถึงของประชาชนที่สะดวก รวดเร็ว ทัวถึง ทันสมัย และเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการตนเองอย่างเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นสังคมแห่งความผาสุกที่มีทรัพยากรที่มีคุณภาพ

๓.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนา อุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๗๐

๓.๑.๑ ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด

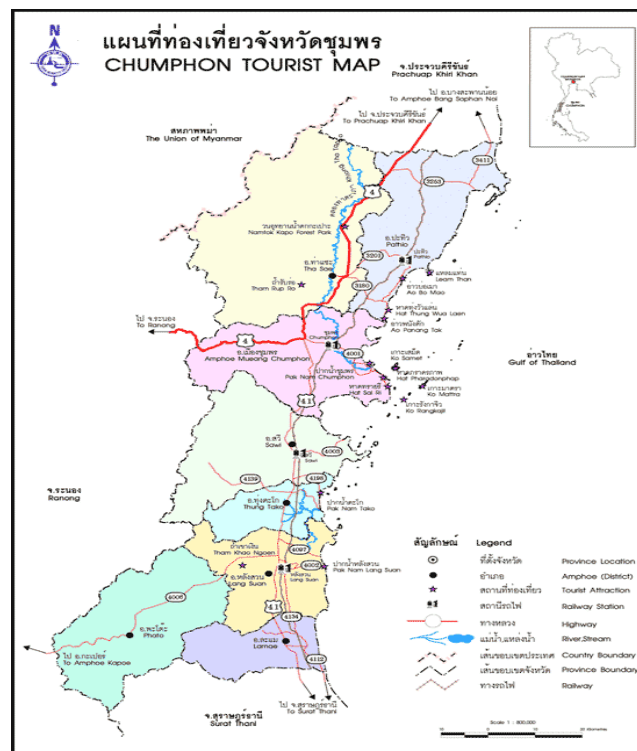
๑) ความเป็นมา

ชุมพรเป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งตั้งขึ้นเมื่อใดไม่มีหลักฐานแน่นอน แต่จากหลักฐานในกฎหมายตราสามดวงในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (สมัยกรุงศรีอยุธยา) สันนิษฐานไว้ว่าเมืองชุมพรมีอายุตราบนานถึงปัจจุบันกว่า ๖๐๐ ปีแล้ว โดยสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงเรียบเรียงความเกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งเมืองชุมพรไว้ในตำนานเมืองระนอง ความตอนหนึ่งว่า “เมืองชุมพรประหลาดผิดจากเมืองอื่นในแหลมมลายูที่ตั้งมาแต่โบราณ เช่น เมืองไชยา เมืองนครศรีธรรมราชเป็นต้น ล้วนมีโบราณสถาน โบราณวัตถุปรากฏให้เห็นรู้ได้ว่าเป็นเมืองมาแต่โบราณ แต่เมืองชุมพรไม่พบโบราณสถานและโบราณวัตถุแต่อย่างใด อาจจะเป็นด้วยเหตุ ๒ ประการ คือ มีพื้นที่นาไม่พอกับคนประชากรหนึ่งและอีกประการหนึ่งตั้งอยู่ตรงคอคอดแหลมมลายู ซึ่งมักเป็นสมรภูมิรบพุ่งกันตรึงนี้ จึงไม่สามารถสร้างเมืองถาวรไว้ แต่ต้องรักษาไว้เป็นเมืองหน้าด่าน”

สำหรับชื่อ “เมืองชุมพร” สันนิษฐานว่ามาจากคำว่า “ชุมนุพพล” เนื่องจากเป็นเมืองหน้าด่านการเดินทัพไม่ว่าจะมาจากฝ่ายเหนือหรือฝ่ายใต้เข้ามาตั้งค่ายชุมนุพพลกันที่นี่ จึงเรียกจุดนี้ว่า “ชุมนุพพล” แต่ด้วยเหตุที่คนภาคใต้ชอบพูดคำสั้น ๆ จึงตัดคำกลางออกเหลือเพียง “ชุมพล” และต่อมาเพี้ยนเป็น “ชุมพร” อีกประการหนึ่งในการเดินทางไปรบทัพจับศึกของแม่ทัพนายกองสมัยโบราณเมื่อจะเคลื่อนพลต้องทำพิธีบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ขอให้ได้รับชัยชนะในการสู้รบเป็นการบำรุงขวัญทหารในสถานที่ชุมนุพพลเพื่อรับพร เช่นนี้ตรงกับความหมาย “ชุมนุพพล” หรือ “ประชุมพร” ซึ่งทั้งสองคำนี้อาจเป็นต้นเหตุของคำว่า “ชุมพร” เช่นเดียวกันแต่อีกทางหนึ่งสันนิษฐานว่าน่าจะได้อาจมาจากชื่อพันธุ์ไม้ธรรมชาติในท้องถิ่นเช่นเดียวกับชื่อท้องที่ทั่วไป เพราะที่ตั้งเมืองเดิมบนฝั่งทำน้ำชุมพรมีต้นมะเดื่อชุมพรขึ้นอยู่มากมาย ต้นมะเดื่อชุมพรจึงเป็นสัญลักษณ์ประจำเมืองอยู่ในตราจังหวัดจนถึงปัจจุบัน

๒) ลักษณะทางกายภาพ

จังหวัดชุมพรตั้งอยู่ตอนบนสุดของภาคใต้ ระหว่างเส้นละติจูดที่ ๑๐ องศา ๒๙ ลิปดาเหนือและเส้นลองจิจูดที่ ๙๙ องศา ๑๑ ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถยนต์ประมาณ ๔๙๘ กิโลเมตร และเส้นทางรถไฟสายใต้ ประมาณ ๔๗๖ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ๓.๗๕ ล้านไร่ หรือ ๖,๐๑๐,๘๔๔ ตารางกิโลเมตร มีขนาดพื้นที่ใหญ่มากเป็นอันดับ ๔ ของภาคใต้ ชุมพรเป็นจังหวัดแรกของภาคใต้ตอนบนฝั่งอ่าวไทย มีรูปพื้นที่เรียวยาวตามแนวเหนือ-ใต้ มีความยาวประมาณ ๒๒๒ กิโลเมตร (ภาพที่ ๑.๑)

ภาพที่ ๑ แผนที่จังหวัดชุมพร

จังหวัดชุมพรมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง และประเทศเมียนมาร์

๓) ลักษณะภูมิประเทศ

แบ่งออกเป็นพื้นที่ราบตอนกลาง พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล และพื้นที่ทางทิศตะวันตก เป็นที่สูงและภูเขา ทิวเขาที่สำคัญ คือ ทิวเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นพรมแดนทางธรรมชาติระหว่างประเทศไทยกับประเทศเมียนมา ถัดจากแนวที่สูงมาทางด้านตะวันออกเป็นพื้นที่ราบตอนกลางซึ่งมีลักษณะเป็นที่ราบลูกคลื่น และที่ราบลุ่มเป็นเขตเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด สำหรับพื้นที่ทางตะวันออกเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๒๒๒ กิโลเมตร ลักษณะชายหาดของจังหวัดชุมพรค่อนข้างเรียบมีความโค้งเว้าน้อย ความกว้างของจังหวัดโดยเฉลี่ยประมาณ ๓๖ กิโลเมตร

๔) สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดชุมพรอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดพาเอามวลอากาศชื้นจากมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทย ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม หรือในฤดูฝน ทำให้มีฝนชุกทั่วไป ส่วนลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดพาเอามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนมาสู่ประเทศไทย และพัดผ่านทะเลจีนใต้และอ่าวไทย พาเอาไอน้ำและความชื้นมาสู่จังหวัดชุมพร ระหว่างกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ หรือในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดชุมพรมีอากาศเย็นลง กับมีฝนชุกต่อเนื่องอีกระยะหนึ่ง โดยเฉพาะเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน

๕) ข้อมูลการปกครอง/ประชากร

อำเภอ	พื้นที่	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล		อบต.	ชาย	หญิง	รวม
				เมือง	ตำบล				
เมือง	๖๗๕	๑๗	๑๖๑	๒	๘	๙	๔๖,๒๘๒	๔๗,๓๓๖	๙๓,๖๑๘
ท่าแซะ	๑,๕๓๑	๑๐	๑๑๖	-	๒	๑๐	๔๑,๒๗๙	๔๑,๕๐๖	๘๒,๗๘๕
ปะทิว	๖๗๒	๗	๗๕	-	๖	๔	๑๙,๖๕๙	๒๐,๑๖๑	๓๙,๘๒๐
หลังสวน	๓๒๗	๑๓	๑๔๑	๑	๒	๘	๒๗,๕๙๔	๒๘,๗๒๒	๕๖,๓๑๖
ละแม	๒๙๖	๔	๔๗	-	๑	๔	๑๒,๙๙๔	๑๒,๙๖๔	๒๕,๙๕๘
พะโต๊ะ	๑,๐๑๗	๔	๔๖	-	๑	๔	๑๑,๘๒๙	๑๑,๔๒๖	๒๓,๒๕๕
สวี	๘๐๐	๑๑	๑๑๖	-	๒	๙	๓๔,๖๙๖	๓๕,๐๙๘	๖๙,๗๙๔
ทุ่งตะโก	๒๙๒	๔	๓๕	-	๒	๒	๑๐,๘๘๑	๑๐,๘๕๕	๒๑,๗๓๖
รวม	๖,๐๑๐	๗๐	๗๓๗	๓	๒๔	๕๐	๒๐๕,๒๑๔	๒๐๘,๐๖๘	๔๑๓,๒๘๒

ที่มา : กรมการปกครอง (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓)

๖) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชุมพร

พืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
ปาล์มน้ำมัน	๑,๐๓๗,๒๒๖	๑,๐๑๓,๐๒๐	๓,๐๑๒,๓๓๗	๔๔,๐๐๐	๑๗,๔๔๑.๔๓
ยางพารา	๖๕๓,๘๗๕	๕๙๕,๓๑๐	๑๒๗,๖๐๙	๒๓,๘๘๑	๗,๑๒๐.๕๘
ทุเรียน	๓๒๗,๗๙๓	๒๒๘,๖๗๒	๒๒๒,๓๓๑	๓๐,๙๖๑	๒๗,๙๗๑.๔๖
กาแฟ	๔๐,๔๘๘	๓๘,๔๐๔	๓,๑๖๑	๑,๘๐๔	๒๖๔.๐๔
มะพร้าวผลแก่	๙๗,๖๓๒	๙๔,๘๙๕	๑๐๙,๙๘๙	๑๐,๔๐๐	๑,๒๘๔.๖๗
มังคุด	๔๖,๗๙๖	๔๖,๕๐๗	๓๔,๒๘๕	๗,๓๘๓	๒,๘๖๓.๘๓
ลองกอง	๔,๓๘๑	๔,๓๘๑	๘๙๒	๑,๔๘๗	๑๐.๔๒
กล้วยเล็บมือนาง	๘,๙๒๔	๔,๑๑๑	๕,๔๙๑	๓๑๙	๔๗.๖๑
หมาก	๙,๓๒๕	๕,๙๓๙	๓,๑๖๑	๑,๙๖๕	๕๘.๕๗
กล้วยหอมทอง	๗,๔๓๓	๖,๘๒๐	๕,๕๖๔	๔๘๗	๕๙.๐๙
รวม	๒,๒๓๙,๕๗๑	๒,๐๔๙,๑๓๓	๓,๖๔๕,๐๕๘	๑๒๒,๖๘๗	๖๙,๓๕๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗)

หมายเหตุ ๑. ข้อมูลปาล์มน้ำมัน ยางพารา มะพร้าวผลแก่ เป็นข้อมูลเอกภาพปี ๒๕๖๖ จัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

๒. ข้อมูลกาแฟ ทุเรียน มังคุด ลองกอง เป็นข้อมูลเอกภาพปี ๒๕๖๗ จัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

จังหวัดชุมพร เป็นแหล่งผลิตและแหล่งรวบรวมผลผลิตทุเรียนที่สำคัญของภาคใต้ เนื่องจาก มีสภาพภูมิศาสตร์ เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต มีสายพันธุ์ทุเรียนที่ดี ตลอดจนเกษตรกรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผลผลิตทุเรียนมีคุณภาพดี สร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลให้ทุเรียนเป็นผลไม้เศรษฐกิจที่มี ศักยภาพที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลักของจังหวัด ซึ่งทำรายได้ให้กับจังหวัดชุมพรปีละ กว่าสามหมื่นสามพันล้านบาท โดยคาดการณ์ปี ๒๕๖๘ มีปริมาณผลผลิต จำนวน ๓๗๘,๒๑๒ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๗ ที่มี จำนวน ๒๕๗,๙๑๓ ตัน (เพิ่มขึ้น ๑๒๐,๒๙๕ ตัน หรือร้อยละ ๓๑.๘๑) เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย สภาพดินสมบูรณ์ ทำให้ปีนี้การออกดอกดีกว่าปีที่ผ่านมา โดยทุเรียน มีจำนวน ๓๒๔,๖๕๕ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๖.๐๒ มังคุด มีจำนวน ๕๒,๐๓๖ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๑.๗๗ เงาะ มีจำนวน ๔๖๖ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓.๙๔ และลองกอง มีจำนวน ๑,๐๕๕ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘.๒๗ ซึ่งภาพรวมผลผลิตของไม้ผลทั้ง ๔ ชนิด ลดลงสำหรับเนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ยืนต้นของไม้ผลทั้ง ๔ ชนิด มีจำนวน ๓๘๕,๖๑๘ ไร่ ภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๗ ที่มีจำนวน ๓๗๙,๙๔๖ ไร่ (เพิ่มขึ้น ๕,๖๗๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๔๗) โดยทุเรียน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๐๗ เนื่องจากราคาอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้น โดยมีการปลูกทดแทนกาแฟ ยางพารา และปลูกเพิ่มในพื้นที่ว่าง ในขณะที่มังคุด เงาะ และลองกอง ลดลงร้อยละ ๑.๓๒ ร้อยละ ๒.๖๖ และ ร้อยละ ๑๐.๖๖ ตามลำดับ เนื้อที่ให้ผลของไม้ผลทั้ง ๔ ชนิด มีจำนวน ๒๙๒,๕๕๖ ไร่ ภาพรวมเพิ่มขึ้น จากปี ๒๕๖๗ ที่มีจำนวน ๒๘๐,๕๓๖ ไร่ (เพิ่มขึ้น ๑๒,๐๒๐ ไร่ หรือร้อยละ ๔.๑๑) โดยทุเรียน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๒๙ ในขณะที่มังคุด เงาะ และลองกอง ลดลงร้อยละ ๑.๒๒ ร้อยละ ๓.๔๘ และร้อยละ ๑๐.๖๖ ตามลำดับ เนื่องจากเกษตรกรโค่นต้นเงาะ มังคุด และลองกอง เพื่อปรับเปลี่ยนไปปลูกทุเรียนซึ่งให้ผลตอบแทน ดีกว่า ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ทุเรียน ๑,๓๔๘ กิโลกรัม/ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๘.๖๘ มังคุด ๑,๑๓๓ กิโลกรัม/ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๓.๗๓ เงาะ ๔๙๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘.๑๔ และลองกอง

๒๗๐ กิโลกรัม/ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๒.๓๕ สำหรับผลผลิตในฤดูของไม้ผลทั้ง ๔ ชนิด จะออกสู่ตลาดเดือน มิถุนายน - ตุลาคม ๒๕๖๘ และผลผลิตนอกฤดู จะออกสู่ตลาด ๒ ช่วง คือ เดือนมกราคม - พฤษภาคม ๒๕๖๘ และเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๘ ภาพรวมผลผลิตออกสู่ตลาดมากที่สุดในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๘ ซึ่งขณะนี้ ทุเรียน ออกดอกแล้ว ร้อยละ ๖๕.๕๒ ส่วนใหญ่อยู่ในระยะกระดุม คาดว่าเกษตรกรจะ เก็บผลผลิตได้ ๒ ช่วง คือ เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๘ โดย ผลผลิตออกมาก ที่สุดในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๘ มังคุด ออกดอกแล้ว ร้อยละ ๑๗.๒๕ ส่วนใหญ่จะอยู่ใน ระยะปากนกแก้ว มังคุดจะมีผลผลิตในเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๖๘ โดยผลผลิตออกมากที่สุดในเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๘ เงาะ ออกดอกแล้ว ร้อยละ ๕ อยู่ในระยะตั้งข้อ ผลผลิตออกสู่ตลาดในเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๘ โดยผลผลิตออกมากที่สุดในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๘ และลองกอง ขณะนี้ยังไม่ออกดอก คาดว่า จะมีผลผลิตในเดือนสิงหาคม - ตุลาคม ๒๕๖๘ โดยผลผลิตออกมากที่สุดในเดือนกันยายน ๒๕๖๘

๗) สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชุมพร

จังหวัดชุมพร ส่วนใหญ่ทำการปศุสัตว์เป็นอาชีพเสริม ซึ่งสนใจ เลี้ยงไก่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ สุกรและเป็ด ส่วนโคเนื้อและแพะมีแนวโน้มเลี้ยงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสามารถใช้พืชอาหารสัตว์ได้หลากหลายชนิด โคเนื้อและแพะมีรูปแบบการเลี้ยงคล้ายกัน แต่แพะใช้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าการเลี้ยงโคเนื้อและสุกรขุน ผลผลิตลูกแพะเฉลี่ย ๓ ตัว ต่อแม่แพะ ๑ ตัว อัตราการเจริญเติบโตดี สามารถสร้างรายได้อย่างรวดเร็วและให้ผลตอบแทนได้มากกว่าการเลี้ยงโคเนื้อ และสุกร ทั้งนี้ของเสียจากระบวนการผลิต เช่น มูลสัตว์ ที่สามารถใช้ทดแทนปุ๋ยเคมี สามารถลดต้นทุน หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย ส่วนการเลี้ยงสุกรมีแนวโน้มเลี้ยงลดลง เนื่องจาก สถานการณ์โรคระบาดในสุกร ส่วนการเลี้ยงไก่ ไก่สามารถเจริญเติบโตได้เร็วและขายได้ในราคาดี ซึ่งจะ ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงทำให้เกษตรกรสนใจเลี้ยงมากที่สุด ส่วนการเลี้ยงเป็ด เกษตรกรอาจเลี้ยงอย่างต่อเนื่องตามความสนใจหรือความสามารถของแต่ละราย ในส่วนของจำนวนเกษตรกร พบว่าพื้นที่อำเภอท่าแซะสนใจการทำปศุสัตว์มากที่สุด รองลงมา คือ อำเภอสวี อำเภอหลังสวน อำเภอเมืองชุมพร อำเภอปะทิว อำเภอละแม ส่วนอำเภอ ทุ่งตะโกและอำเภอพะโต๊ะ มีการทำปศุสัตว์จำนวนน้อย (ตารางที่ ๓) เนื่องจากพื้นที่ของสองอำเภอ ใช้ในการทำเกษตรกรรม เช่น ปลูกทุเรียน ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น

ชนิดสัตว์	จำนวนตัว ณ ๑ ม.ค. ๒๕๖๕				
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
โค	๓๗,๕๓๘	๔๕,๓๑๐	๔๔,๖๐๙	๔๗,๗๘๗	๔๖,๖๘๑
กระบือ	๖๒๘	๖๘๕	๕๘๖	๕๓๖	๕๔๐
สุกร	๘๖,๕๕๖	๑๐๒,๒๘๓	๙๗,๖๔๔	๙๔,๔๐๐	๙๒,๙๑๐
ไก่	๑,๘๑๕,๕๘๒	๒,๑๐๙,๒๕๒	๑,๗๙๗,๕๘๖	๑,๗๓๓,๗๗๙	๑๖๙๒,๙๖๔
เป็ด	๕๔,๐๖๑	๖๑,๓๗๐	๕๗,๘๔๔	๖๙,๓๒๗	๖๘,๓๕๒
แพะ	๔,๗๘๙	๗,๒๒๗	๖,๘๘๒	๗,๓๔๘	๗,๒๓๙

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชุมพร

๘) ข้อมูล OTOP จังหวัดชุมพร

ที่	ประเภท	จำนวนผลิตภัณฑ์
๑	อาหาร	๔๐๕
๒	เครื่องดื่ม	๗๗
๓	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	๙๖
๔	ของใช้	๓๙
๕	สมุนไพร	๘๕
รวม		๗๐๒

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชุมพร

๙) ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดชุมพรมีสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๗ สินค้า ได้แก่

๑. กล้วยเล็บมือนางชุมพร เป็นกล้วยที่ลักษณะผล ปลายเรียว ผลเล็ก เรียงติดกัน คล้ายกับนิ้วมือ เปลือกบาง และมีรสชาติหอม หวาน เนื้อเป็นสีเหลืองทอง จังหวัดชุมพรได้มีการนำกล้วยเล็บมือนางมาแปรรูปเป็น ผลิตภัณฑ์กล้วยอบแห้ง จะได้เนื้อกล้วยที่มีสีน้ำตาล นุ่มเหนียว หอมหวาน สามารถเก็บไว้ได้เป็นเวลานาน ด้วย สภาพของพื้นที่ ลักษณะดิน และช่วงฤดูที่มีเพียงฤดูร้อนและฤดูฝนในจังหวัดชุมพร ส่งผลทำให้กล้วยเล็บมือนาง ชุมพรมีรสชาติและกลิ่นเป็นเอกลักษณ์

๒. กาแฟเขาทะลุ เป็นกาแฟสายพันธุ์โรบัสตา (Robusta) ปลูกบนพื้นที่ที่มีระดับความสูง ๒๐๐ - ๓๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเขาทะลุ อำเภอสวี จังหวัดชุมพร นำมาผลิตด้วยกรรมวิธีมาตรฐาน เป็นกาแฟคั่ว กาแฟบด และกาแฟสำเร็จรูป มีรสชาติที่เข้มข้นและมีกลิ่นหอมเฉพาะตัว มีสารคาเฟอีนร้อยละ ๐.๕ - ๒.๕ ของน้ำหนัก ลักษณะทางกายภาพของการคั่วเมล็ดกาแฟนั้นสามารถทำได้ ๓ ระดับตั้งแต่ การคั่วแบบ อ่อน การคั่วแบบกลาง และการคั่วแบบเข้ม ส่วนการบดกาแฟสามารถบดกาแฟได้ในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ การบด แบบหยาบ การบดแบบปานกลาง การบดแบบละเอียด และการบดแบบละเอียดมาก การทำกาแฟสำเร็จรูปเป็น กระบวนการคั่วบดกาแฟที่ผ่านกระบวนการแปรรูปให้มีลักษณะเป็นเกล็ด

๓. กาแฟถ้ำสิงห์กาแฟสายพันธุ์โรบัสตา (Robusta) ซึ่งมีการปลูกในพื้นที่ที่มีธาตุอาหาร ที่สมบูรณ์ดินเป็นดินร่วนปนเหนียว กาแฟที่ได้จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตนำมาผ่านกระบวนการสีด้วยวิธีการ สีสดหรือการสีระบบเปียก ที่มีการคัดแยกเมล็ดกาแฟอย่างพิถีพิถันเมื่อนำเมล็ดแห้งมาคั่วจะได้ความหอม และ รสชาติเข้มข้นที่เป็นเอกลักษณ์ของกาแฟถ้ำสิงห์ เกษตรกรจึงได้มีการรวมกลุ่มกันแล้วนำผลผลิตมาแปรรูปเป็น กาแฟคั่ว กาแฟบด และกาแฟปรุงสำเร็จรูปผสมดอกคำฝอย ภายใต้ชื่อว่า “กาแฟถ้ำสิงห์”

๔. กล้วยหอมทองละแม เป็นกล้วยหอมทองที่มีผลขนาดกลางถึงใหญ่ ยาว หน้าตัดเหลี่ยม ขั้วเหนียว จุกผลยาว เปลือกหนา ผิวกร้าน ผลดิบสีเขียวเข้ม ผลสุกสีเหลืองอ่อน เนื้อแน่น เมื่อสุกจะมีน้ำในผลน้อย รสชาติหวานหอม อมเปรี้ยวเล็กน้อย ปลูกในพื้นที่จังหวัดชุมพร ปลูกในดินเหนียว ดินร่วนหรือดินทรายปนเปื้อน ละเียดลึก เป็นกรดจัด ระบายน้ำได้ดีถึงตีปานกลาง ความสมบูรณ์ของดินระดับปานกลาง

๕. ข้าวเหลืองปะทิว เป็นพันธุ์ข้าวเหลืองปะทิว ๑๒๓ เมล็ดยาวเรียวปลุกในดินเค็ม น้ำกร่อยใกล้ทะเล เมื่อหุงสุกจะร่วนเป็นตัวไม่เกาะกันเป็นก้อนและหุงขึ้นหม้อ เมื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เส้นจะได้เส้น ที่เหนียวไม่ยุ่ยหรือขาดง่ายมีปริมาณอมิโลส ๒๙.๓๒% โปรตีนข้าวกล้อง ๘.๔ % และมีในอะซินสูงประมาณ ๙.๓/๑๐๐ กรัม (ข้าวกล้อง)

๖. ทุเรียนชุมพร เป็นทุเรียนพันธุ์หมอนทองที่ปลูกใน จ.ชุมพร มีลักษณะเด่นคือผลกลมรี ร่องพูชัดเจน เนื้อหนาเนียนสีเหลืองอ่อน หวานมัน เส้นใยน้อย และมีกลิ่นหอมไม่ฉุน ออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนมิถุนายน-ธันวาคม

๗. สับปะรดสวี มีจุดเด่นคือเป็นสับปะรดสายพันธุ์ควีน (ตาดำ) ผลทรงกระบอก เนื้อแห้ง สีเหลืองเข้ม เส้นใยน้อย กลิ่นหอม รสชาติหวานกรอบ ไม่ฉ่ำน้ำ เหมาะเป็นของฝากยอดฮิตชาวท้องถิ่นได้

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชุมพร

๑๐) ลักษณะทางสังคม

๑๐.๑) ประเพณีและวัฒนธรรม

จังหวัดชุมพรเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีโครงสร้างแบบหลวมๆ มีความหลากหลายในเรื่องชาติพันธุ์ ศาสนา และวัฒนธรรมแต่สามารถผสมผสานได้อย่างกลมกลืน จนเป็นสังคมที่มีลักษณะเฉพาะรักอิสระยึดมั่นในสถาบันศาสนา พระมหากษัตริย์ มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงาม มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ยอมรับในระบบอาวุโสและระบบอุปถัมภ์ ไม่นิยมความรุนแรง ชอบการประนีประนอม ในปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงในโลกโลกาภิวัตน์ที่เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การคมนาคม สะดวกสบาย และมีการเปลี่ยนค่านิยมในการบริโภคสังคมจังหวัดชุมพร ยังคงรักษาสังคมแบบเครือญาติ เคารพผู้ที่รักและนับถือรวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่น มีการจัดงานประเพณีที่เป็นวัฒนธรรมสืบทอดกันมาเป็นเวลาอันยาวนานซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ด้านวัฒนธรรมและสังคมของชุมชน โดยมีการจัดงานประเพณีที่สำคัญ ๆ ดังนี้

๑. งานเทิดพระเกียรติเสด็จในกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และงานกาชาด กำหนดจัดในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี วัตถุประสงค์เพื่อเทิดพระเกียรติพลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ พระบิดาแห่งกองทัพเรือไทย

๒. งานประเพณีแห่พระแข่งเรือ เป็นประเพณีเก่าแก่ของอำเภอลำสนธิ ซึ่งมีมากกว่า ๑๐๐ ปี โดยมีความเชื่อว่าในวันแรม ๑ ค่ำเดือน ๑๑ เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ลงมาสู่เมืองสังกัสสะ ในชมพูทวีปพุทธศาสนิกชน จึงเดินทางไปรับเสด็จเป็นจำนวนมาก

๓. งานโลกทะเลชุมพร กำหนดจัดงานระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคมของทุกปี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพร เพื่อกระจายรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น

๔. งานแข่งขันเรือยาวขึ้นโขงชิงธง ชิงถ้วยพระราชทานคลองในหลวง (หัววัง - พนังก) เนื่องจากจังหวัดชุมพรประสบปัญหาอุทกภัย ทำให้ได้รับความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นมูลค่ามหาศาลทุกปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาอุทกภัย โดยจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ (แก้มลิงธรรมชาติ) และขุดคลองหัววัง-พนังก เพื่อระบายน้ำลงสู่ทะเล ทำให้ชาวจังหวัดชุมพรรอดพ้นจากปัญหาอุทกภัยอย่างถาวร ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรคลองหัววังพนังกบนสะพานอากาศ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระราชเสาวนีย์ว่าจะจัดแข่งขันเรือบริเวณนี้ เพราะมีคลองเป็นชั้น ๆ เหมือนอัมจันทร์ จังหวัดชุมพรจึงได้จัด

กิจกรรมแข่งขันเรือยาวขึ้นโขงชิงธงชิงถ้วยพระราชทาน ฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นการระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กำหนดจัดงานระหว่างเดือน สิงหาคม - กันยายน ของทุกปี ณ บริเวณคลองในหลวง (หัววัง - พนังตัก) ตำบลนาชะอัง อำเภอเมือง จังหวัด ชุมพร

๕. งานวันผลไม้หลังสวน กำหนดจัดงานประมาณเดือนสิงหาคมของทุกปี ระยะเวลา ๕ วัน บริเวณหน้าสำนักงานเทศบาลตำบลหลังสวน และบริเวณใกล้เคียง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ส่งเสริมและเผยแพร่ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลไม้ของอำเภอหลังสวน มีกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การประกวดผลไม้ต่าง ๆ การประกวดผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลไม้ต่าง ๆ การจัดตลาดนัดผลไม้ การ ประกวดพฤษชาติ และมหรสพต่าง ๆ มากมาย

๖. ล่องแพอำเภอพะโต๊ะ กำหนดจัดกิจกรรมประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ในปัจจุบันการล่องแพพะโต๊ะต้องร่วมกับการเดินป่าด้วยเรียกว่า “การเดินป่าล่องแพ” โดยใช้เส้นทาง การล่องแพ จะพบธรรมชาติอันงดงาม ตลอดทั้งตื่นตื่นกับแก่งหินที่ชาวบ้านเรียกว่า "เหว" ถูกล่องแพสามารถ ล่องได้เกือบตลอดปี

๗. งานส่งเสริมประเพณีขึ้นเบญจา จัดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์วันที่ ๑๓ เมษายน ของทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟู และสืบสานประเพณีท้องถิ่นจังหวัดชุมพร และ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอเมืองจังหวัดชุมพร

๘. งานขึ้นถ้ำรับร่อ กำหนดจัดงานวันแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี ณ วัดเทพ เจริญ (วัดถ้ำรับร่อ) เป็นการรวมญาติชาวบ้านท้องถิ่นที่ไปทำงานและอาศัยอยู่ที่อื่นได้กลับมาเยี่ยมบ้าน มา ปิดทองพระคู่บ้านคู่เมือง เพื่อสร้างกุศลร่วมกันภายในครอบครัว และเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่กับปีใหม่ของ ชาวบ้าน เป็นการสืบทอดมรดก ทางวัฒนธรรม ความเชื่อสืบทอดสู่คนรุ่นใหม่ โดยมีกิจกรรมการแห่ผ้าครอง หลวงพ่อหลักเมือง (พระพุทธรูป ปู่หลักเมือง) ปิดทองพระพุทธรูปปู่หลักเมือง, การแสดงมหรสพต่าง ๆ และ การขึ้นถ้ำรับร่อ

๑๐.๒) ด้านศาสนา

จังหวัดชุมพร มีวัดจำนวน ๒๕๒ แห่ง แบ่งเป็น มหานิกาย ๒๑๖ แห่ง และธรรมยุต ๓๖ แห่ง ซึ่งประกอบด้วย ที่พัทสงฆ์ ๑๕๘ แห่ง (พระภิกษุ ๑,๖๕๖ รูป และสามเณร ๑๑๖ รูป) โบสถ์ คริสตจักร ๒๐ แห่ง มัสยิด ๗ แห่ง โดยประชากรจังหวัดชุมพร นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๘.๙ ศาสนา อิสลาม ร้อยละ ๐.๗๘ ศาสนาคริสต์ร้อยละ ๐.๒๖ ศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ ๐.๐๑

๑๐.๓) ด้านการศึกษา

จังหวัดชุมพรมีสถานศึกษา จำนวน ๔๕๙ แห่ง ประกอบด้วย สถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๕๑ แห่ง จำแนกเป็น ๑) สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๑ จำนวน ๑๐๗ แห่ง ๒) สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒ จำนวน ๑๑๙ แห่ง ๓) สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในพื้นที่ จังหวัดชุมพร จำนวน ๒๒ แห่ง ๔) สถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๓ แห่ง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๙ แห่ง สถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๙ แห่ง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ร.ร. ตชด.) จำนวน ๗ แห่ง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจำนวน ๑ แห่ง สถานศึกษาสังกัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทสามัญ จำนวน ๖ แห่ง และศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก จำนวน ๑๔๙ แห่ง
สถานศึกษาสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำนวน ๑ แห่ง สถานศึกษาสังกัดกระทรวงการ
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๒ แห่ง สถานศึกษาสังกัดสำนักคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน จำนวน ๒๔ แห่ง

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชุมพร

๑๐.๔) ด้านสถานพยาบาล จังหวัดชุมพรมีสถานพยาบาล จำนวน ๒๙๘ แห่ง
จำแนกเป็นโรงพยาบาลของรัฐบาล จำนวน ๑๑ แห่ง โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ๑ แห่ง
โรงพยาบาลเอกชน ๒ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล/PCU จำนวน ๘๒ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบลสังกัด อบจ. ๑๗ แห่ง คลินิก แพทย์๙๙ แห่ง คลินิกทันตกรรม ๒๕ แห่ง สถานพยาบาลการ
พยาบาลผดุงครรภ์ ๕๑ แห่ง คลินิก การแพทย์แผนไทย ๑๐ แห่งมีแพทย์ ๓๓๐ คน ทันตแพทย์ ๕๘ คน
เภสัชกร ๑๑๔ คน และพยาบาล ๑,๓๗๒ คน

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชุมพร

๑๑) โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดชุมพร สามารถติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงและกรุงเทพมหานครได้ทั้ง ทางรถยนต์
รถไฟ และทางอากาศ ดังนี้

(๑) ทางรถยนต์ การเดินทางโดยรถส่วนตัวจากเส้นทาง ทางหลวงแผ่นดิน
หมายเลข ๓๕ เข้าสู่ ถนนเพชรเกษมถึงจังหวัดชุมพร ระยะทาง ๔๙๘ กิโลเมตร ส่วนรถโดยสารประจำทาง
จากสถานีขนส่ง ผู้โดยสารกรุงเทพฯ (สายใต้ใหม่) และสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุจักร) เปิด
ให้บริการทุกวัน ปัจจุบันจังหวัดชุมพรมีสถานีขนส่งผู้โดยสารจำนวน ๑ แห่ง คือ สถานีขนส่งผู้โดยสารชุม
พร บริหารงาน โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองชุมพร ประมาณ ๑๔ กิโลเมตร
(มีรถโดยสาร ประจำทางระหว่างจังหวัดเข้าใช้บริการวันละประมาณ ๑๐๐ เที่ยว) ส่วนรถโดยสารประจำ
ทางภายในจังหวัดที่เชื่อมต่อไปยังอำเภอและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดจะจอดรถกระจายในเขต
เมืองตาม จุดจอดของแต่ละเส้นทางโดยยังไม่มีจุดศูนย์รวมรถโดยสารในเขตเมือง ๑๕

(๒) ทางรถไฟ ระยะทางจากสถานีรถไฟกรุงเทพอภิวัฒน์ ถึงสถานีรถไฟจังหวัด
ชุมพรประมาณ ๔๘๕กิโลเมตร รถไฟทุกขบวนจะต้องผ่านจังหวัดชุมพรและอำเภอต่างๆ ของจังหวัดชุมพร
ยกเว้น ๒อำเภอ คือ อำเภอท่าแซะและอำเภอยะเอยีร์ ในแต่ละวันจะมีรถไฟผ่านจังหวัดชุมพรทั้งเที่ยวไป
และเที่ยวกลับรวม ๒๒ ขบวน ปัจจุบันที่สถานีรถไฟจังหวัดชุมพร มีเส้นทางรถโดยสารประจำทางเชื่อมต่อ
ดังนี้ - รถหมวด ๑ สายที่ ๒ รอบเมืองชุมพร (สายนอก) - รถหมวด ๔ สายที่ ๘๓๓๓ ชุมพร - ท่าแซะ - รถ
หมวด ๔ สายที่ ๘๓๕๖ ชุมพร - ปะทิว - ท่าอากาศยาน - รถหมวด ๔ สายที่ ๘๓๖๒ ศูนย์ราชการชุมพร -
บ้านเขว้าง - สายที่ ๔๗๔ ชุมพร - สุราษฎร์ธานี

(๓) ทางอากาศ มีท่าอากาศยานเชิงพาณิชย์ ตั้งอยู่ที่ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว ห่าง
จากตัวเมือง ชุมพรประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ปัจจุบันสนามบินชุมพรมีเที่ยวบิน ดังนี้ - วันอังคาร, วัน
พฤหัสบดี, วันเสาร์ วันละ ๑ เที่ยวบิน (ไป-กลับ) - วันจันทร์ วันละ ๒ เที่ยวบิน (ไป-กลับ) - วันพุธ, วันศุกร์, วัน
อาทิตย์ วันละ ๓ เที่ยวบิน (ไป-กลับ) โดยมีรถโดยสารให้บริการรองรับที่ท่าอากาศยานอยู่ ๒ ประเภท ได้แก่

๑. รถโดยสารไม่ประจำทาง ซึ่งเป็นของบริษัททัวร์ต่าง ๆ เพื่อรับ - ส่ง นักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัดชุมพรและไปเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒. รถโดยสารประจำทาง จำนวน ๒ เส้นทาง ได้แก่ - รถหมวด ๓ สายที่ ๗๔๙ ชุมพร - บ้านทุ่งมหา - บางสะพาน ซึ่งเชื่อมต่อระหว่าง อำเภอบางสะพาน - อำเภอบางสะพานน้อย - สนามบินชุมพร - อำเภอปะทิว - อำเภอเมืองชุมพรและ เชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น หาดบางเบ็ด อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หาด ทุ่งวัวแล่น อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เป็นต้น

ซึ่งปัจจุบันเดินรถขึ้นต่ำวันละ ๖ เที่ยว (ไป ๓ เที่ยว กลับ ๓ เที่ยว) และตามเงื่อนไขสามารถเพิ่มจำนวนเที่ยวได้ ขึ้นอยู่ปริมาณผู้โดยสาร - รถหมวด ๔ สายที่ ๘๓๕๖ ชุมพร - ปะทิว - ท่าอากาศยานชุมพร ซึ่งเป็นการเชื่อมต่อ ระหว่างอำเภอเมืองชุมพร - อำเภอปะทิว - สนามบินชุมพร และเชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เช่น หาดทุ่งวัวแล่น เป็นต้น ซึ่งตามเงื่อนไขขึ้นต่ำเดินรถวันละ ๔ เที่ยว (ไป ๒ เที่ยว กลับ ๒ เที่ยว) ปัจจุบัน เดินรถจริงวันละ ๖ เที่ยว (ไป ๓ เที่ยว กลับ ๓ เที่ยว) ซึ่งสอดคล้องตามจำนวนเที่ยวบิน และหากปริมาณ ผู้โดยสารเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการขนส่งสามารถเพิ่มเที่ยวรถได้

๑๒) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๒.๑) ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน ลักษณะดินที่พบในจังหวัดชุมพร สามารถแบ่งตามประเภทของดิน ได้ ๖ กลุ่ม ดังนี้ คือ

- (๑) กลุ่มดินพื้นที่ดินเค็มชายฝั่งทะเล (ร้อยละ ๕ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด)
- (๒) กลุ่มดินตื้น (ร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด)
- (๓) กลุ่มดินทราย (ร้อยละ ๕ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด)
- (๔) กลุ่มดินภูเขา (ร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด)
- (๕) พื้นที่ภูเขา (ร้อยละ ๓๕ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด)
- (๖) กลุ่มดินนา (ร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พื้นที่ทั้งจังหวัด จำนวน ๓,๗๕๕,๖๓๐ ไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ถือครองทาง การเกษตร ๒,๒๑๖,๑๙๘ ไร่ พื้นที่ป่าไม้ ๘๐๓,๕๖๙ ไร่ เนื้อที่นอกการเกษตร ๗๓๕,๘๖๓ ไร่

๑๒.๒) พื้นที่ป่า จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ป่าครอบคลุมทุกอำเภอ แต่จะมีความหนาแน่นทางด้าน ทิศตะวันตกของพื้นที่จังหวัด ในปี ๒๕๖๐ พบพื้นที่ป่าไม้จำนวน ๗๙๘,๑๗๓.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๙ ของพื้นที่จังหวัด ซึ่งลดลงจากพื้นที่ป่าในปี ๒๕๕๙ ซึ่งมีจำนวน ๘๐๕,๕๘๗ ไร่

๑๒.๓) ทรัพยากรสัตว์ป่า ในปี ๒๕๖๑ พบว่า สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ทั้งหมด ๙ ชนิด จำนวน ๑๕๒ ตัว โดยประมาณ สัตว์ที่พบได้แก่ สมเสร็จ บ่าง นกเงือก เสือดำ นม เป็นต้น

๑๒.๔) ทรัพยากรธรณี พื้นที่จังหวัดชุมพรรองรับด้วยหินตะกอนหินแปร และตะกอนร่วน ประมาณร้อยละ ๘๕ ที่เหลือร้อยละ ๑๕ เป็นหินอัคนีและหินภูเขาไฟ ทรัพยากรธรณีของจังหวัดชุมพร ประกอบด้วย แร่ ซากดึกดำบรรพ์ แหล่งธรณีวิทยา พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม และรอยเลื่อนมีพลัง

๑๒.๕) ทรัพยากรน้ำ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในจังหวัดชุมพรอยู่ที่ ๑,๘๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปริมาณน้ำท่า ๗,๗๑๔ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่กักเก็บได้ ๓.๒๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตร มีขนาดพื้นที่ชลประทาน ๑๖๔,๙๕๐ ไร่ และพื้นที่นอกเขตชลประทานจำนวน ๒,๐๙๘,๒๓๕ ไร่ สำหรับความต้องการใช้น้ำในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเกษตร ๑.๐๒๖ ล้านลูกบาศก์เมตร ด้านอุปโภค-บริโภค ๓๔๑,๘๕๕ ลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ไม่ได้ทำการเก็บข้อมูลน้ำที่ถูกลำไปใช้ในด้านอุตสาหกรรมไว้

(๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง (ที่มา : ที่ทำการปกครอง จังหวัด/สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด) สภาพทางอุทกวิทยาของจังหวัดชุมพร รวมเรียกว่า กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ ๑ ซึ่งประกอบด้วย แม่น้ำลำคลองสายสั้น ๆ ไหลจากเทือกเขาฝั่งตะวันตกของจังหวัด คือ เทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของไทยประกอบด้วยกลุ่มน้ำสาขาและกลุ่มน้ำย่อย

(๒) สภาพกลุ่มน้ำและการแบ่งกลุ่มน้ำ

๒.๑) กลุ่มน้ำสายหลัก ได้แก่

๑. กลุ่มน้ำสาขาลองท่าตะเภา เป็นแม่น้ำสายสั้นๆ ต้นกำเนิดจากเทือกเขาด้านทิศตะวันตกในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไหลผ่านอำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดชุมพร และออกสู่อ่าวไทยบริเวณปากน้ำชุมพร มีความยาวของแม่น้ำสายหลักและลำน้ำสาขากับ ๘๖๗ กิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี ๑,๔๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร คุณภาพน้ำ อยู่ในมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ ๓ เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ ในหลายบริเวณตรวจพบโลหะหนักบางชนิดได้แก่ ตะกั่ว พรอท โครเมียม และแคดเมียม แต่มีปริมาณไม่มากสำหรับปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรีย มีค่อนข้างสูงเนื่องจากลำน้ำไหลผ่านชุมชนทำให้เกิดการปนเปื้อนจากน้ำทิ้งการใช้ประโยชน์ลำน้ำ โดยส่วนใหญ่ใช้ในการเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม มีการใช้เพื่อบริโภคและสันทนาการบ้างในช่วงที่ไหลผ่านชุมชน

๒. กลุ่มน้ำสาขาลองชุมพร เกิดจากเทือกเขาในตำบลปากจั่น อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง ไหลไปทางตะวันออกถึงตำบล บ้านดอนสมอ แล้วไหลผ่านตำบลวังไผ่ ตำบลบ้านขุนกระโทก ตำบลตากแดด อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดชุมพร ไหลออกทะเลบริเวณตอนเหนือของอ่าวสวี ที่ตำบลทุ่งคา อำเภอบางสะพาน มีความยาว ๕๐ กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

๓. กลุ่มน้ำสาขาลองสวี - ตะโก เกิดจากเขาในตำบลละอุ่นเหนือ อำเภอละอุ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดระนอง ไหลไปทางเหนือแล้ววกไปทางตะวันออก เข้าเขตอำเภอสวี ผ่านตำบลเขาทะลุ ตำบลนาสัก ตำบลทุ่งระยะ ตำบลสวี ตำบลนาโพธิ์ ตำบลปากแพรก ตำบลท่าหิน ออกสู่ทะเลที่ตำบลด่านสวี อำเภอสวี มีความยาวประมาณ ๗๕ กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

๔. กลุ่มน้ำสาขาลองหลังสวน มีต้นกำเนิดในเขตจังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไหลผ่านอำเภอยะเริ่ด และอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดชุมพร แล้วออกสู่ทะเลอ่าวไทยที่ปากน้ำหลังสวน มีความยาวของแม่น้ำหลังสวน และลำน้ำสาขารวมประมาณ ๔๔๗ กิโลเมตร คุณภาพน้ำในแม่น้ำโดยรวมจัดอยู่ในมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ ๓ ซึ่งยังเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ

๕. กลุ่มน้ำสาขาลองละแม ต้นน้ำอยู่ที่ตำบลพะโต๊ะ อำเภอยะเริ่ด ไหลไปทางตะวันออกลงทะเลในตำบลละแม อำเภอละแม ความยาวประมาณ ๓๖ กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

๒.๒) กลุ่มน้ำสายรอง ได้แก่

๑. ลำน้ำรับร่อ เกิดจากเทือกเขาตะนาวศรีบริเวณเขตชายแดนไทยกับพม่าทางตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอบางสะพานผ่านหุบเขาต่าง ๆ ลงมาทางใต้เข้าอำเภอบางสะพาน ไหลผ่านไปทางตะวันออกผ่านตำบลรับร่อ ตำบลท่าข้าม ไปรวมกับลำน้ำท่าตะเภาที่ตำบลนากระตาม เป็นแม่น้ำท่าตะเภา มีความยาวประมาณ ๗๒ กิโลเมตร

๒. ลำน้ำท่าตะเภา เกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไหลผ่านตำบลสลูย์ ตำบลคูริง ตำบลท่าตะเภา ตำบลนากระตาม อำเภอบางสะพาน มาพบกับลำน้ำรับร่อเป็นแม่น้ำท่าตะเภา ความยาวประมาณ ๗๗ กิโลเมตร

สิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการน้ำและการให้บริการน้ำที่สามารถรองรับภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากภาคเกษตรกรรม การท่องเที่ยว และการพัฒนาในมิติต่าง ๆ เป็นเมืองเศรษฐกิจสีเขียว มีการพัฒนาเพื่อลดความสูญเสียและความเสียหายจากภัยธรรมชาติ การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ การจัดการมลพิษ ขยะ น้ำเสีย และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ การลดต้นทุนทางพลังงาน และการใช้พลังงานสะอาดเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิต

๑.๔ นโยบายการพัฒนา BCG Model เอื้อประโยชน์แก่ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และเป็นการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในการผลิตอย่างคุ้มค่า

๑.๕ โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่เป็นการแปรรูปสินค้าขั้นต้น และยังคงต้องการเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานและเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพการผลิต

๒) ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจของจังหวัด เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP จังหวัด) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมจังหวัด เป็นต้น

จังหวัดชุมพรมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดชุมพร (GPP) ปี 2566 ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP : Gross Provincial Product: GPP) ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 115,568 ล้านบาท เป็นลำดับที่ 5 ของภาคใต้ และลำดับที่ 29 ของประเทศ โดยการผลิตภาคเกษตร เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด โดยเฉพาะการผลิตทุเรียน ไข่ไก่ ไก่เนื้อ ไข่ไก่ เป็นสำคัญ

มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) มีค่าเฉลี่ยผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว เท่ากับ 230,319 บาท/คน/ปี หรือ 19,193.25 บาท/คน/เดือน เป็นลำดับที่ 2 ของภาคใต้ และลำดับที่ 16 ของประเทศ ขนาดเศรษฐกิจจังหวัดชุมพรอยู่ลำดับที่ 29 ของประเทศ เส้นความยากจน (ด้านรายจ่าย) 3,196 บาท/คน/เดือน สัดส่วนคนจนร้อยละ 1.30 จำนวนคนจน 6,547 คน โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชุมพร พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด ณ ราคาประจำปี 2566 ประกอบด้วย การผลิตภาคเกษตรกรรมฯ มีสัดส่วนร้อยละ 50.23 การบริการและการท่องเที่ยว มีสัดส่วนร้อยละ 39.78 ภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 9.99

ตารางที่ 5 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดชุมพร จำแนกตามสาขาการผลิตเปรียบเทียบ ปี 2564 – 2566

สาขาการผลิต	มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)		
	2564	2565	2566
ภาคเกษตร			
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	71,925	61,824	58,046
ภาคอุตสาหกรรม			
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	544	525	721
การผลิต	8,573	9,347	9,056
ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	981	954	1,390
การจัดหาน้ำ การจัดการและการบำบัดน้ำเสียสิ่งปฏิกูล	322	361	382
รวม	10,420	11,187	11,549
บริการและการท่องเที่ยว			
การก่อสร้าง	3,220	3,489	2,743
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์	21,523	18,686	18,990
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	3,202	2,528	2,850
ที่พักและบริการด้านอาหาร	594	474	553
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	737	644	622
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	4,812	5,570	5,781

กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	2,355	2,718	2,828
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	20	21	27
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	60	137	192
กิจกรรมบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	4,387	4,597	4,674
การศึกษา	3,224	3,300	3,376
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	2,503	2,701	2,786
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	173	195	201
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	382	341	348
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	134,497	258,785	236,249
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดชุมพรต่อหัว (บาท)	258,785	236,249	230,319
จำนวนประชากร (1,000 คน)	501	501	502

ที่มา : GPP Top down สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3) มูลค่าการลงทุนของภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดชุมพร

ลำดับ	ประเภท	ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2567			ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2568		
		โรงงาน	เงินทุน	คนงาน	โรงงาน	เงินทุน	คนงาน
1	ขออนุญาตประกอบกิจการโรงงาน	25	801.53	293	13	1,274.59	521
2	ขออนุญาตขยายโรงงาน	4	224.50	151	0	0	0
3	แจ้งประกอบกิจการโรงงานและส่วนที่ขยาย	31	837.23	322	7	211.46	174
4	แจ้งเลิกประกอบกิจการโรงงาน	17	190.25	161	11	91.09	107

หน่วย : โรงงาน (โรงงาน) เงินทุน (ล้านบาท) คนงาน (คน)

๓.๑.๓ ข้อมูลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม และศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรม

๑) ระบุทิศทางหรือนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัดชุมพร ผลิตภัณฑ์

ศักยภาพ (Product Champion) ของจังหวัดชุมพร

จังหวัดชุมพรได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (วิสัยทัศน์) พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ “ชุมพรเมืองน่าอยู่ เศรษฐกิจดี และมีคุณค่า มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ซึ่งมีจุดเน้นในการพัฒนา การเสริมสร้างการเป็นเมืองน่าอยู่ ที่มุ่งเสริมสร้างการพัฒนาชุมชน ด้านเศรษฐกิจดีและมีคุณค่า มุ่งเน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์คุณค่าจากฐานการเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การบริการ รวมทั้งอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร โครงข่ายการคมนาคมและโลจิสติกส์มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ภาคประชาสังคม ให้มีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด การลดความสูญเสียจากภัยธรรมชาติต่าง ๆ ทั้งยังผลักดันให้เกิดการพัฒนาใน ด้านการเกษตร การเร่งเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และเพิ่มช่องทางการตลาด การรักษาความสม่ำเสมอของคุณภาพและมาตรฐานของผลผลิตเพื่อรองรับความต้องการของตลาด การพัฒนาให้ผ่านมาตรฐานฮาลาลเพื่อเจาะตลาดมุสลิม การเร่งยกระดับฟาร์มเลี้ยงสัตว์ให้ได้มาตรฐาน การสร้างความมั่นคงและความมีเสถียรภาพของราคาพืชเศรษฐกิจ (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา) การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตและมูลค่า โดยให้เกษตรกรพึ่งตนเองและสามารถรวมกลุ่มได้อย่างเข้มแข็ง ด้าน

การท่องเที่ยว การเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว และการเชื่อมโยงระบบคมนาคม/ขนส่งสาธารณะที่เพียงพอ และมีการบริหารจัดการที่ดีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว สร้างภาพลักษณ์และเป็นเจ้าบ้านที่ให้การท่องเที่ยว การเร่งพัฒนาท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากลเพื่อเพิ่มรายได้จากผู้ที่สนใจการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ รองรับแผนพัฒนา Thailand Riviera การเร่งพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดให้พร้อมรองรับการท่องเที่ยวระดับสากลและการท่องเที่ยวมูลค่าสูง (High-Value Tourism) เพื่อเจาะตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยว Luxury ที่มีคุณภาพและกำลังทรัพย์ และกลุ่ม Leisure ที่เดินทางทำธุรกิจ ร่วมกับการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน การส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะที่พักประเภทโรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร ระดับ ๔-๕ ดาว เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างธุรกิจท่องเที่ยวหลักและกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนในการส่งต่อนักท่องเที่ยว

ด้านการค้า การลงทุน พัฒนาเป็นศูนย์กลางการรวบรวม คัดแยก และส่งออกผลผลิตทางการเกษตร การพัฒนาด้านการตลาดและการจัดแสดงจำหน่ายสินค้า การนำเทคโนโลยี/นวัตกรรมมาใช้ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างครบวงจร การเพิ่มศักยภาพกาแพโรบัสตาจังหวัดชุมพรสู่ตลาดสากลควบคู่กับการจัดกิจกรรมการตลาดออนไลน์ การยกระดับการผลิตปาล์มน้ำมันให้เป็นไปตามมาตรฐาน RSPO

ด้านอุตสาหกรรม การพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตผลทางการเกษตรและช่วยเหลือเกษตรกรให้การแปรรูปผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานที่ดีขึ้น ตรงกับความต้องการของตลาด การส่งเสริมการเพิ่มรายได้ให้กับผู้ผลิตสินค้ารายย่อยหรือการรวมกลุ่มต่าง ๆ การยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs การยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการและภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนด้วย BCG Model การกระจายรายได้สู่ชุมชน และการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างสมดุลและยั่งยืน

จังหวัดชุมพร มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวนทั้งสิ้น ๕๑๘ โรงงาน เงินลงทุนรวม ๓๐,๑๗๔.๗๔ ล้านบาท และมีคนงาน ๑๕,๕๙๔ คน

ตารางแสดงจำนวนโรงงานในพื้นที่จังหวัดชุมพร

จำพวกที่	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)
๒	๑๔	๑๕๘.๓๒	๑๘๘
๓	๕๐๔	๓๐,๐๑๖.๔๒	๑๕,๔๐๖
รวม	๕๑๘	๓๐,๑๗๔.๗๔	๑๕,๕๙๔

ความเคลื่อนไหวการลงทุนอุตสาหกรรมประจำจังหวัดชุมพร ประกอบด้วย

สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด ๓ อันดับแรกของจังหวัดชุมพร ได้แก่

- ๑) อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง ประกอบด้วย การผลิตยางแผ่นดิบ ทำยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควัน รวมถึงการทำยางเครป การผลิตถุงมือยางทางการแพทย์ ตามลำดับ ปัจจุบันจังหวัดชุมพรมีโรงงานอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง มีจำนวนโรงงาน ๑๙ โรงงาน มูลค่าเงินลงทุน ๙,๕๑๐.๓๘ ล้านบาท

คนงาน ๒,๙๗๘ คน ๒) อุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วย การผลิตเกี่ยวกับผลไม้อบแห้งและผลไม้แช่แข็ง น้ำมันจากพืช การสกัดน้ำมันปาล์มและน้ำมันมะพร้าว และการผลิตน้ำแข็ง ตามลำดับ ปัจจุบันจังหวัดชุมพร มีโรงงานอุตสาหกรรมประเภทอาหาร จำนวน ๑๔๐ โรงงาน มูลค่าเงินลงทุน ๑๐,๓๓๔.๑๒ ล้านบาท คนงาน ๕,๕๔๕ คน และ ๓) อุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ ประกอบด้วย ชุตตัดกีดิน ดูดทรายเพื่อจำหน่าย การไม่ บด ย่อยหิน การแปรรูปไม้ยางพารา ผลิตแอสฟัลต์ติกคอนกรีตและอื่น ๆ ตามลำดับ ปัจจุบันจังหวัดชุมพรมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ จำนวน ๓๕๙ โรงงาน มูลค่าเงินลงทุน ๑๐,๓๓๐.๒๔ ล้านบาท คนงาน ๗,๐๗๑ คน ทั้งนี้ ภาวการณ์ลงทุนด้านอุตสาหกรรมในจังหวัด จากข้อมูลการลงทุนการผลิตภาคอุตสาหกรรมในเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาปีก่อน (กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘) โดยพิจารณาตามบทนิยามที่กำหนดในพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า มีอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินทุนในการลงทุนของโรงงาน

ประเด็นปัญหาและความต้องการของพื้นที่ (จังหวัดชุมพร)

ประเด็นปัญหาและความต้องการ	
ประเด็นที่ ๑	ผู้ประกอบการเกษตรขาดองค์ความรู้ด้านการแปรรูป การตลาด เช่น มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์แบบเดิมๆ รวมทั้งต้องการให้มีการส่งเสริมอาชีพอย่างต่อเนื่อง
ประเด็นที่ ๒	สินค้าเกษตรของจังหวัดชุมพร ต้องการนวัตกรรมมาต่อยอดการพัฒนาสินค้า ให้มีมาตรฐาน มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สอดคล้องกับความต้องการภายในประเทศและ ต่างประเทศ
ประเด็นที่ ๓	ผู้ประกอบการเอสเอ็มอีต้องการเงินทุนสำหรับการพัฒนาต่อยอดกิจการ สินค้ารูปแบบใหม่ที่ตอบโจทย์ผู้ประกอบการและเข้ากับสภาพเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน
ประเด็นที่ ๔	การส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC)
ประเด็นที่ ๕	การประกอบกิจการอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมจากการประกอบการอุตสาหกรรม
ประเด็นที่ ๖	ปาล์มน้ำมัน ทูเรียน ยางพารา กาแฟเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชุมพร ควรส่งเสริมเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้มีมูลค่าเพิ่ม
ประเด็นที่ ๗	ผังเมืองสีม่วง (พื้นที่อุตสาหกรรม) ไม่เพียงพอหรือไม่สอดคล้องกับความต้องการ เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่สำคัญในผังเมืองรวมฉบับใหม่ๆ ทั่วประเทศ รวมถึงการเพิ่มพื้นที่สีม่วงไม่ทันต่อความต้องการ การขยายพื้นที่อุตสาหกรรมมักล่าช้ากว่าความต้องการของนักลงทุน ทำให้เกิดการกระจายตัวของโรงงานไปอยู่ในพื้นที่ไม่เหมาะสม (เช่น พื้นที่สีเขียว หรือสีเหลือง) ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาข้อพิพาท

๒) การวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดชุมพร

๒.๑) การวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร (Internal Factors) จังหวัดชุมพร

จุดแข็ง(Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
S๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกลุ่มจังหวัดมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตร เสริมสร้างเศรษฐกิจโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีจึงเป็นโอกาสในการส่งเสริมพัฒนา ภาคอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรให้รองรับ การท่องเที่ยวอุตสาหกรรมสิ่งแวดล้อม S๒ นโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ ภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) มีโอกาสทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง การลงทุนภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดชุมพรเพิ่มขึ้น S๓ จังหวัดชุมพรเป็นหนึ่งในจังหวัด เป้าหมายของการพัฒนาภายใต้โครงการสะพานเชื่อมเศรษฐกิจทะเลอ่าวไทย - อันดามัน หรือ Land Bridge ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริการ การคมนาคม เพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ กับนานาชาติประเทศ S๔ ปริมาณภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นเป็นโอกาสพัฒนานวัตกรรมในอุตสาหกรรมรูปแบบใหม่และอุตสาหกรรมต่อยอดจากอุตสาหกรรมเดิม S๕ ช่องทางการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารทางสื่อออนไลน์มีการเติบโตอย่างรวดเร็วเป็นโอกาสในการเพิ่มช่องทางการตลาดของผู้ประกอบการ S๖ นวัตกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์สามารถนำมาสร้างvalue chain ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ S๗ การพัฒนาตามแนวคิดBCG Model จะเอื้อประโยชน์อุตสาหกรรมให้มีมูลค่าเพิ่มสูงและเป็นการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในการผลิตอย่างคุ้มค่า S๘ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AI, Robot สามารถปรับใช้ในการประสิทธิภาพการผลิตลดต้นทุนเชื่อมโยงตลาด สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคอุตสาหกรรม S๙ มีเงินกองทุนสำหรับผู้ประกอบการเอสเอ็มอีสำหรับเพิ่มโอกาส เสริมสภาพคล่องในการทำธุรกิจ	W๑ ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่นขยะ น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศ ที่เกิดจากชุมชนเมืองซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่ได้เกิดจากกาประกอบกิจการอุตสาหกรรม แต่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของภาคอุตสาหกรรม W๒ ชุมชนหลายพื้นที่ยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมทำให้มีปัญหาการร้องเรียนหรือคัดค้านการจัดตั้งโรงงานในบางพื้นที่เนื่องจากมีข้อกังวลว่าประกอบการอุตสาหกรรมจะสร้างปัญหาให้กับชุมชน W๓ ชุมชนบางพื้นที่ที่มีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงาน เหมือนแรมโดยมีข้อกังวลเกี่ยวกับของเสียที่เกิดจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรมว่าเป็นของเสียอันตราย ซึ่งในความเป็นจริงแล้วภาคจังหวัดชุมพรในจังหวัดชุมพรส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคเกษตร ของเสียจากการประกอบการ เช่น กากตะกอนจากบ่อบำบัดน้ำเสียโรงงานสกัด น้ำมันปาล์ม เศษไม้จากโรงงานแปรรูปไม้เป็นของเสียที่ไม่เป็นอันตรายสามารถนำไปช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ ลดรายจ่ายให้กับชุมชนได้ W๔ ผู้ประกอบการเอสเอ็มอีบางส่วนยังขาดขาดศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน W๕ การแปรรูปของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดชุมพรเป็นการแปรรูปขั้นต้นและขั้นกลาง เนื่องจากทักษะแรงงาน และการเข้าถึงเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดชุมพรมีไม่เพียงพอต่อการพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมขั้นสูง W๖ ภาคเกษตรในจังหวัดชุมพรมีความต้องการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรของตนเองให้เกิดมูลค่าแต่การผลิตยังเป็นสินค้าแบบดั้งเดิมไม่มีอัตลักษณ์โดดเด่น และไม่มีตลาดรองรับ

๒.๒) การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Factors) การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เทคโนโลยีและนวัตกรรม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

โอกาส (Opportunities : O)	อุปสรรค (Threats : T)
O๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกลุ่มจังหวัดมุ่งเน้นการพัฒนาเสริมสร้างเศรษฐกิจโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีจึงเป็นโอกาสในการส่งเสริมพัฒนา ภาคอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรให้รองรับการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมสิ่งแวดล้อม O๒ นโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) มีโอกาสทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง การลงทุนภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดชุมพรเพิ่มขึ้น O๓ จังหวัดชุมพรเป็นหนึ่งในจังหวัดเป้าหมายของการพัฒนาภายใต้โครงการสะพานเชื่อมเศรษฐกิจทะเลอ่าวไทย - อันดามัน หรือLand Bridge ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริการ การคมนาคม เพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจกับนานาชาติประเทศ O๔ ปริมาณภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นเป็นโอกาสพัฒนานวัตกรรมในอุตสาหกรรมรูปแบบใหม่ๆ และอุตสาหกรรมต่อยอดจากอุตสาหกรรมเดิม O๕ ช่องทางการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารทางสื่อออนไลน์มีการเติบโตอย่างรวดเร็วเป็นโอกาสในการเพิ่มช่องทางการตลาดของผู้ประกอบการ O๖ นวัตกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์สามารถนำมาสร้างvalue chain ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ O๗ การพัฒนาตามแนวคิด BCG Model จะเอื้อประโยชน์อุตสาหกรรมให้มีมูลค่าเพิ่มสูงและเป็นการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในการผลิตอย่างคุ้มค่า O๘ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AI, Robot สามารถปรับใช้ในการประสิทธิภาพการผลิตลดต้นทุนเชื่อมโยงตลาด สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคอุตสาหกรรม O๙ มีเงินกองทุนสำหรับผู้ประกอบการเอสเอ็มอี สำหรับเพิ่มโอกาส เสริมสภาพคล่องในการทำธุรกิจ	T๑ การพบสารในสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก เช่น BY๒ แคดเมียมในทุเรียน ส่งผลต่อการพัฒนา ต่อยอดการผลิตเพื่อรองรับการส่งออก T๒ งานวิจัยเทคโนโลยีนวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรมไม่ได้ถูกนำมาใช้อย่างเต็มที่ T๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการอุตสาหกรรมมีจำนวนมาก ทั้งกฎหมายก่อนเริ่มประกอบการและกฎหมายในการประกอบการ ยกตัวอย่างเช่น กฎหมายผังเมือง T๔ มาตรการกีดกันทางการค้าหรือข้อกำหนดตลาดต่างประเทศที่ต่างกันทั้ง EU USA และ ประเทศอื่นๆ ทำให้ผู้ประกอบการต้องทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอย่างรวดเร็ว T๕ ระบบการบริหารจัดการน้ำของจังหวัดชุมพร เช่น อุทกภัยภัยแล้งส่งผลกระทบต่อปริมาณวัตถุดิบที่เข้าสู่กระบวนการผลิตของจังหวัด

๒.๓) TOWS Matrix

	O (โอกาส)	T (อุปสรรค)
S (จุดแข็ง)	SO Strategy (ใช้จุดแข็งเพื่อฉวยโอกาส) ๑. ใช้แหล่งวัตถุดิบทางการเกษตรและ GI Product (S๑, S๓) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านนวัตกรรม (O๓) และช่องทางตลาดออนไลน์ (O๕) ๒. ผลักดันให้โรงงานแปรรูปใช้เทคโนโลยีใหม่ (S๒, S๔) ควบคู่กับ AI, Robot (O๘) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ๓. ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่อง-เชิงนิเวศ (S๕, S๖) ให้สอดคล้องกับ BCG Model และนโยบาย SEC/Land Bridge (O๒, O๓, O๗) ๔. พัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรม-ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (S๒, S๓, S๖ + O๑, O๖)	ST Strategy (ใช้จุดแข็งเพื่อลดผลกระทบจากอุปสรรค) ๑. ใช้ GI และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ (S๓) เพื่อลดผลกระทบจากข้อกำหนดทางการค้าระหว่างประเทศ (T๔) ๒. ส่งเสริมโรงงานเชิงนิเวศ (S๕) เพื่อสร้างภาพลักษณ์ใหม่ ลดความกังวลจากปัญหาสิ่งแวดล้อมและกฎหมาย (T๒, T๓) ๓. ใช้ความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น (S๖) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่นำไปใช้จริง ลดการสูญเสียของงานวิจัย (T๒)
W (จุดอ่อน)	WO Strategy (ลดจุดอ่อนโดยใช้โอกาส) ๑. ส่งเสริมการสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (O๙) เพื่อพัฒนา SME และเพิ่มศักยภาพการแปรรูปขั้นสูง (W๔, W๕) ๒. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องอุตสาหกรรมแก่ชุมชนผ่านกิจกรรมสื่อสารในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดทำกิจกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างชุมชน โรงงานเครือข่าย ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม (O๕, O๖) ลดการต่อต้าน (W๒, W๓) ๓. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมมาพัฒนาอัตลักษณ์สินค้าเกษตร (W๖ + O๖, O๗) ๔. ใช้โครงการ SEC และ Land Bridge พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อลดต้นทุนการผลิต (W๑, W๕)	WT Strategy (ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค) ๑. ให้ความเข้าใจ เข้าถึง จัดการอบรม ประชาสัมพันธ์ การสื่อสารในด้านกฎหมายและมาตรฐานเพื่อช่วยผู้ประกอบการปรับตัว (W๔ + T๓, T๔) ๒. ผลักดันให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ (W๑ + T๕) โดยสามารถใช้ประโยชน์จากชุมชนเมืองให้เกิดประโยชน์ต่อภาคเกษตรกรรม ๓. ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรมร่วมกับสถาบันวิจัย (W๕ + T๒) ๔. ปรับภาพลักษณ์ภาคอุตสาหกรรมให้ชัดเจนว่าเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม และส่งผลดีต่อชุมชน (W๒, W๓ + T๑)

๒.๔) Strategy map

๑. Financial Perspective

- เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรผ่าน BCG Model
- สนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการระดับสูง
- ส่งเสริมการใช้กองทุน SMEs เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
- ลดต้นทุนการผลิตด้วยโครงสร้างพื้นฐาน SEC และ Land Bridge

๒. Customer Perspective

- ยกระดับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน GI / RSPO / Halal
- สร้างความเชื่อมั่นในภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม

- ขยายตลาดใหม่ เช่น ตลาดมุสลิม / ตลาดท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ / ตลาด

ออนไลน์

- สร้างความพึงพอใจในบริการท่องเที่ยวแบบ Luxury และ Leisure

๓. Internal Process Perspective

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์
- ยกระดับโรงงานให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีนวัตกรรม
- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (AI, Robotics, IoT) ในกระบวนการ

ผลิต

- พัฒนากลไกการจัดการสิ่งแวดล้อม / ขยะ / น้ำเสีย อย่างเป็นระบบ

๔. Learning and Growth Perspective

- เสริมสร้างความรู้และทักษะให้เกษตรกรและแรงงานในอุตสาหกรรม
- ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษา
- พัฒนาองค์ความรู้ในชุมชนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม

- สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม และชุมชน

๓.๒ สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๗๐

๓.๒.๑ วิสัยทัศน์

“ผลักดันอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เอสเอ็มอีและวิสาหกิจชุมชนสู่อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

๓.๒.๒ พันธกิจ

๑) กำกับ ดูแล ส่งเสริมอุตสาหกรรมให้ประกอบการที่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ตอบโจทย์ไทยและประชาคมโลก

๒) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในภาคอุตสาหกรรม ก้าวทันอุตสาหกรรม ๔.๐

๓) สร้างขีดความสามารถให้อุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๔) ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันระหว่างอุตสาหกรรม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน ด้วย BCG Model

๓.๒.๓ แนวทางการพัฒนา เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ โครงการ

ตัวชี้วัดรวม	ค่าเป้าหมาย	หน่วยนับ
ตัวชี้วัดรวมที่ ๑ จำนวนผู้ประกอบการได้รับการ ส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถใน การแข่งขัน	อย่างน้อย ๒๐๐	ราย
ตัวชี้วัดรวมที่ ๒ รายได้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	๑๐	เปอร์เซ็นต์/ ร้อยละ
ตัวชี้วัดรวมที่ ๓ จำนวนผู้ประกอบการอุตสาหกรรม มีความรู้และได้รับส่งเสริมพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อม และ BCG	๖๐	ราย

แนวทางการพัฒนาพื้นที่ ๑ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรของจังหวัดให้เป็นอุตสาหกรรมเกษตรที่มีมูลค่าสูง

๑) เป้าประสงค์ เพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรมเกษตรของจังหวัด

๒) ตัวชี้วัด ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรของจังหวัดได้รับการพัฒนาและยกระดับรายได้ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐

๓) กลยุทธ์ / โครงการ

หน่วย : ล้านบาท

กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	แหล่งขอรับ งบประมาณ
		ปี ๒๕๖๑	
กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริม อบรม ผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมหลักในพื้นที่ เช่น อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน อุตสาหกรรมยางพารา อาหารแช่แข็ง ให้เป็น อุตสาหกรรมเกษตรที่มีมูลค่าสูง	โครงการเชื่อมโยงผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมเกษตร ในระเบียงเศรษฐกิจ พิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) เพื่อพัฒนาเป็นฐาน เศรษฐกิจใหม่	๘.๐	TBC
	โครงการพัฒนาองค์ความรู้ทักษะอาชีพชุมชน สู่ การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมจังหวัด ชุมพร	๒.๐	จังหวัด ชุมพร
กลยุทธ์ที่ ๒ ผลักดันสินค้าเกษตรของ จังหวัดสู่อุตสาหกรรมเกษตรที่มี มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ	โครงการส่งเสริมการผลิตกาแฟพรีเมียม จังหวัดชุมพร “Chumphon Prime Robusta: The Excellence Gateway”	๓.๐	จังหวัด ชุมพร

แนวทางการพัฒนาพื้นที่ ๒ สร้างเสริมผู้ประกอบการเอสเอ็มอีและวิสาหกิจชุมชนให้มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น

๑) เป้าประสงค์ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมในระดับธุรกิจชุมชน ทั้งด้านองค์ความรู้ เงินทุน การบริหารจัดการ และส่งเสริมด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้มีขีดความสามารถ

๒) ตัวชี้วัด

- รายได้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
- จำนวนผู้ประกอบการเอสเอ็มอีและวิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมและพัฒนา ๒๐๐ ราย

๓) กลยุทธ์ / โครงการ

หน่วย : ล้านบาท

กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	แหล่งขอรับ งบประมาณ
		๒๕๗๐	
กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างผู้ประกอบการและ พัฒนาโอกาส ทางธุรกิจให้ เกิดรายได้เพิ่มขึ้น	โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร อุตสาหกรรม ๑ จังหวัด ๑ ชุมชน (OPOAI-C)	๐.๑๙	กระทรวง อุตสาหกรรม
	โครงการปั้นนักธุรกิจอุตสาหกรรมคู่ชุมชน (MIND Star)	๐.๐๕	กระทรวง อุตสาหกรรม
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาขีดความสามารถของ ผู้ประกอบการเอสเอ็มอี วิสาหกิจชุมชน ให้มีความ เข้มแข็ง	โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าและบริการ ของเอสเอ็มอี (SMEs) สู่การรับรอง มาตรฐาน อุตสาหกรรมเอส (มอก.S)	๐.๕๒	กระทรวง อุตสาหกรรม
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ อุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค	๐.๒๙	กระทรวง อุตสาหกรรม
	โครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	๐.๒๓	กระทรวง อุตสาหกรรม
	โครงการกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนว ประชารัฐ	๐.๔๓	กระทรวง อุตสาหกรรม

แนวทางการพัฒนาพื้นที่ ๓ สนับสนุนการประกอบการอุตสาหกรรมให้ยั่งยืนและเป็นมิตรกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมด้วย BCG Model

๑) เป้าประสงค์ สถานประกอบการอุตสาหกรรมประกอบกิจการด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๒) ตัวชี้วัด

- จำนวนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีความรู้และได้รับส่งเสริมพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและด้าน BCG จำนวนอย่างน้อย ๖๐ ราย

- พื้นที่เป้าหมายได้รับการประเมินการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับที่ ๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

- ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมลดผลกระทบด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมจากการประกอบการอุตสาหกรรม

๓) กลยุทธ์ / โครงการ

หน่วย : ล้านบาท

กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	แหล่งขอรับ งบประมาณ
		๒๕๗๐	
กลยุทธ์ที่ ๑ ยกระดับการจัดการอุตสาหกรรมด้วย BCG Model	โครงการบริหารจัดการกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมเกษตร โดยใช้ BCG Model	๐.๖๒๔	จังหวัดชุมพร
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมให้เกิดความสมดุลพร้อมยกระดับสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	โครงการพัฒนาสถานประกอบการและเครือข่าย ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมตามหลักธรรมาภิบาล	๐.๑๔	กระทรวงอุตสาหกรรม
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการลดผลกระทบกับชุมชน และสิ่งแวดล้อมจากการประกอบการอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลและการส่งเสริมการประกอบการเหมืองแร่ตามแนวอุตสาหกรรมวิถีใหม่ “เหมืองแร่ดีคู่ชุมชน”	๐.๒๕	กระทรวงอุตสาหกรรม
	โครงการยกระดับสถานประกอบการเพื่อเปลี่ยนผ่านภาคอุตสาหกรรมสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์	๐.๒๗	กระทรวงอุตสาหกรรม

ส่วนที่ ๔ ภาคผนวก

๔.๑ โครงการแบบย่อ : โครงการบริหารจัดการกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมเกษตร โดยใช้ BCG Model

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการบริหารจัดการกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมเกษตร โดยใช้ BCG Model
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดชุมพร สู่ต้นแบบเมืองการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (BCG Model)
3. แนวทางการพัฒนา	ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล รองรับการเติบโต ของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
4. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน ประกอบกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน กำหนดเป้าหมาย ให้ความสำคัญกับการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคม ยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนา อย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน อีกทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้กำหนดแนวการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเน้นสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ แผนพัฒนาจังหวัดชุมพร ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล รองรับการเติบโต ของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน กำหนดแนวทางในการพัฒนาส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดชุมพร สู่ต้นแบบเมืองการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (BCG Model) จำนวนธุรกิจที่ได้รับการพัฒนาด้วย BCG Model จำนวน 20 ราย/ปี การประกอบการด้านอุตสาหกรรมในจังหวัดชุมพรส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อลดปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม และมลพิษที่อาจเกิดขึ้น การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากกากอุตสาหกรรมและลดปริมาณกากที่ต้องกำจัดนำไปพัฒนา

	สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่จากวัสดุที่ไม่ใช้แล้วหรือกากของเสียให้ได้รับการพัฒนาด้วย BCG Model จะทำให้ปัญหามลพิษลดลง เพิ่มโอกาสการแข่งขันทางการค้า สนับสนุนให้เกิดธุรกิจรักษาสິงแวดล้อม และเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมแบบยั่งยืน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	- เพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนใช้ประโยชน์ของเสียและลดปริมาณของเสียที่ต้องกำจัดนำไปพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้วย BCG Model - เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นความรู้ความเข้าใจของภาคอุตสาหกรรมในการจัดการกากอุตสาหกรรมให้ได้รับการพัฒนาด้วย BCG Model - เพื่อยกระดับและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สถานประกอบการอุตสาหกรรมด้วย BCG Model
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- สถานประกอบการอุตสาหกรรมเป้าหมายได้รับการถ่ายทอดความรู้ การพัฒนาเทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในเชิงของการแข่งขัน ตามแนวคิด BCG Model จำนวน 12 ชั่วโมง 50 คน - สถานประกอบการอุตสาหกรรมได้รับคำแนะนำเชิงลึกการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมสามารถเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจด้วย BCG Model จำนวน 5 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดชุมพร
8. กิจกรรมหลัก	ยกระดับและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรแปรรูปด้วย BCG Model
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมยกระดับและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรแปรรูปด้วย BCG Model จำนวน 624,000 บาท (สนง. อุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร)
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2569 ถึง 30 กันยายน 2570
11. งบประมาณ	624,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. สถานประกอบการอุตสาหกรรมเป้าหมายได้รับการถ่ายทอดความรู้ การพัฒนาเทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในเชิงของการแข่งขัน ตามแนวคิด BCG Model จำนวน 12 ชั่วโมง 50 คน 2. สถานประกอบการอุตสาหกรรมได้รับคำแนะนำเชิงลึกการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมสามารถเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจด้วย BCG Model จำนวน 5 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับภาคอุตสาหกรรม ส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่

๔.๒ ความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการ อก. แผนปฏิบัติราชการ สปอ. และแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๗๐

	แผนปฏิบัติราชการ รายปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ของ อก.	แผนปฏิบัติราชการ รายปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ของ สปอ.	แผนพัฒนาจังหวัดชุมพร ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐	แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนา อุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร รายปี พ.ศ. ๒๕๗๐
วิสัยทัศน์	การปฏิรูปอุตสาหกรรมไทย สู่อุตสาหกรรมเศรษฐกิจ ที่เติบโตอย่างยั่งยืนคู่ชุมชน	ผลักดันการปฏิรูป อุตสาหกรรมเศรษฐกิจที่ เติบโตอย่างยั่งยืนคู่ชุมชน	ชุมพรเมืองน่าอยู่ เศรษฐกิจดี และมีคุณค่า มุ่งสู่การพัฒนา ที่ยั่งยืน	ผลักดันอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เอสเอ็มอี และวิสาหกิจชุมชน สู่อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
ประเด็นการพัฒนา ด้านที่ ๑	สร้างและส่งเสริม อุตสาหกรรมเศรษฐกิจ	บูรณาการและขับเคลื่อน นโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อ ส่งเสริมอุตสาหกรรม เศรษฐกิจในระดับพื้นที่	การเสริมสร้างเศรษฐกิจของ จังหวัดให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง มั่นคงจากฐานการเกษตร การค้า การบริการ และ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ที่เข้มแข็ง	ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตร ของจังหวัด ให้เป็น อุตสาหกรรมเกษตรที่มีมูลค่าสูง
ประเด็นการพัฒนา ด้านที่ ๒	ส่งเสริม กำกับดูแล อุตสาหกรรม สู่การประกอบการ ที่เติบโตอย่างยั่งยืนคู่ ชุมชน	ส่งเสริม กำกับ ดูแล อุตสาหกรรมสู่การ ประกอบการดีที่เติบโต อย่างยั่งยืนคู่ชุมชน	การยกระดับอุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยว เพื่อเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวชั้นนำ และเชื่อมโยง การท่องเที่ยวผิงอ่าวไทย อันดามัน อาเซียน และ นานาชาติ	สร้างเสริมผู้ประกอบการเอสเอ็มอี และวิสาหกิจชุมชนให้มีขีด ความสามารถเพิ่มขึ้น
ประเด็นการพัฒนา ด้านที่ ๓	พัฒนาปัจจัย สนับสนุน ให้เอื้อต่อการเติบโตของ อุตสาหกรรมอย่างเข้ม แข็ง และยั่งยืน	พัฒนาองค์กรสู่องค์กร ดิจิทัลเพื่อให้บริการอย่างมี ประสิทธิภาพ	การพัฒนาเมืองที่น่าอยู่ และ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม โลจิสติกส์ ที่สะดวก ปลอดภัย ได้มาตรฐาน และ เชื่อมโยงเป็นโครงข่าย คมนาคมที่มีประสิทธิภาพ	ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม ให้เป็นมิตรกับสังคมและ สิ่งแวดล้อม
ประเด็นการพัฒนา ด้านที่ ๔			การสร้างคนคุณภาพ การพัฒนาสังคมแห่งความ สันติสุข มีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการพัฒนาชุมชนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
ประเด็นการพัฒนา ด้านที่ ๕			การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่าง สมดุลรองรับการเติบโต ของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	

๔.๓ สรุปผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ตุลาคม ๒๕๖๘ - พฤษภาคม ๒๕๖๙)
ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร ตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร
เลขที่ 201 หมู่ที่ 1 ตำบลนาชะอัง
อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 86000
โทรศัพท์ 0 7797 9320
โทรสาร 0 7797 9321

E-Mail : saraban_chumphon@industry.go.th

Ministry of INDUstry

Download แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม